

EEG Maturasyonu
Ontogenetik Yaklaşım
Dr. Ayşe SERDAROĞLU

EEG Maturasyonu Ontogenetik Yaklaşım

Dr. Ayşe SERDAROĞLU
GÜTF Çocuk Nöroloji

13. Çocuk Nöroloji Kongresi,
24-27 Mayıs 2011, Kapadokya

EEG Maturasyonu

- İki temel kriter
  - Uyku/uyanıklık düzeyi
  - Konsepsiyonel Yaş
- Konsepsiyonel yaş = gestasyonel yaş + kronolojik yaş (doğumdan itibaren)

Uyku/uyanıklık durumu

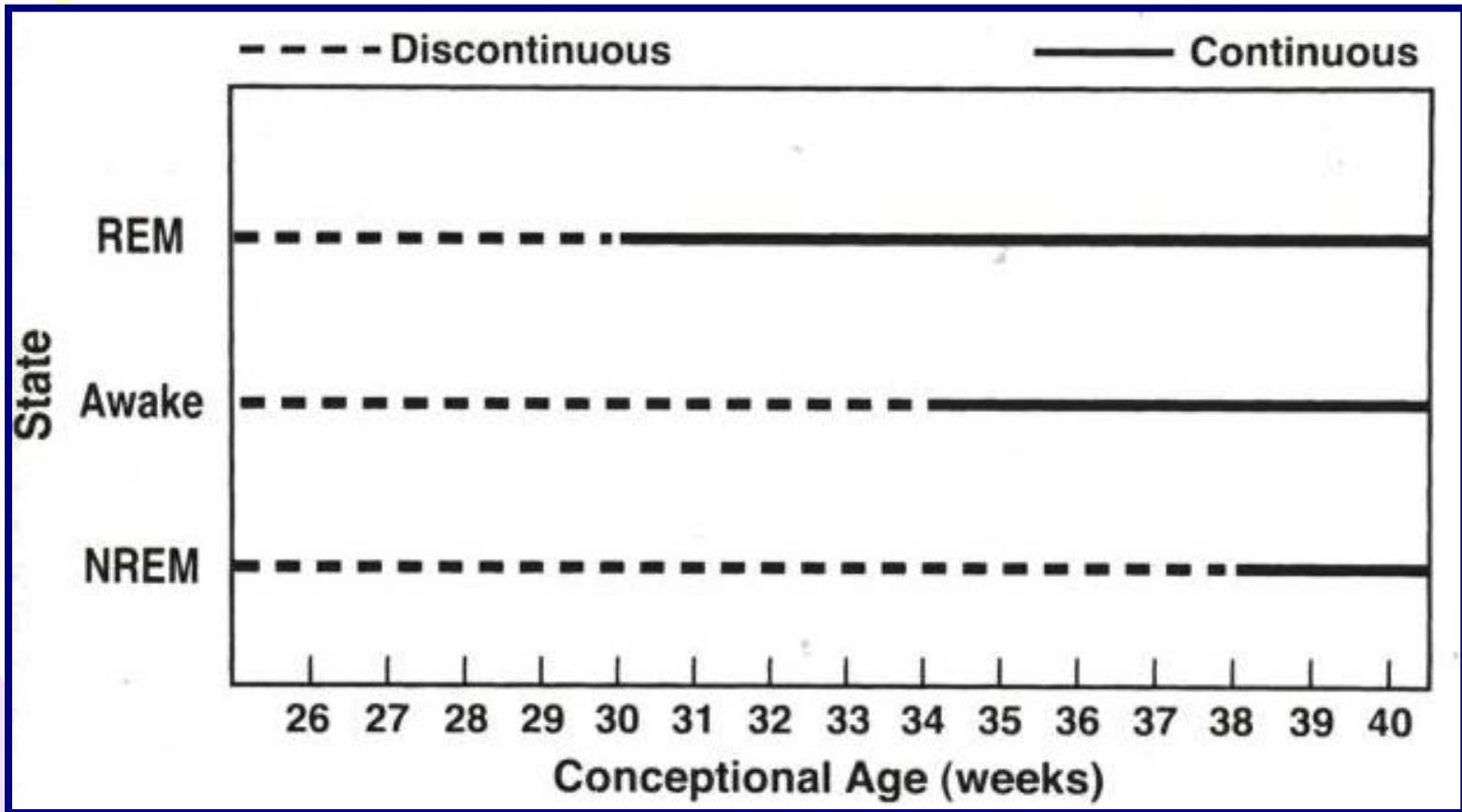
durum	solunum	göz hareketleri	çene EMG
uyanık	düzensiz	gözler açık	fazik
aktif uyku	düzensiz	gözler kapalı hızlı hareket	az
sakin uyku	düzenli	gözler kapalı az hareket	tonik

EEG Maturasyonu

- Süreklilik
- Bilateral Senkroni
- Gelişimle paralel EEG paternleri
  - Beta-delta kompleksleri
  - Temporal teta ve alfa burstleri
  - Frontal keskin dalgalar
  - Uyku-uyanıklık
  - Uyku mekikleri
- Reaktivite

Süreklilik

○ Asynchronous

● Synchronous

State

REM

Awake

NREM

27-28

29-30

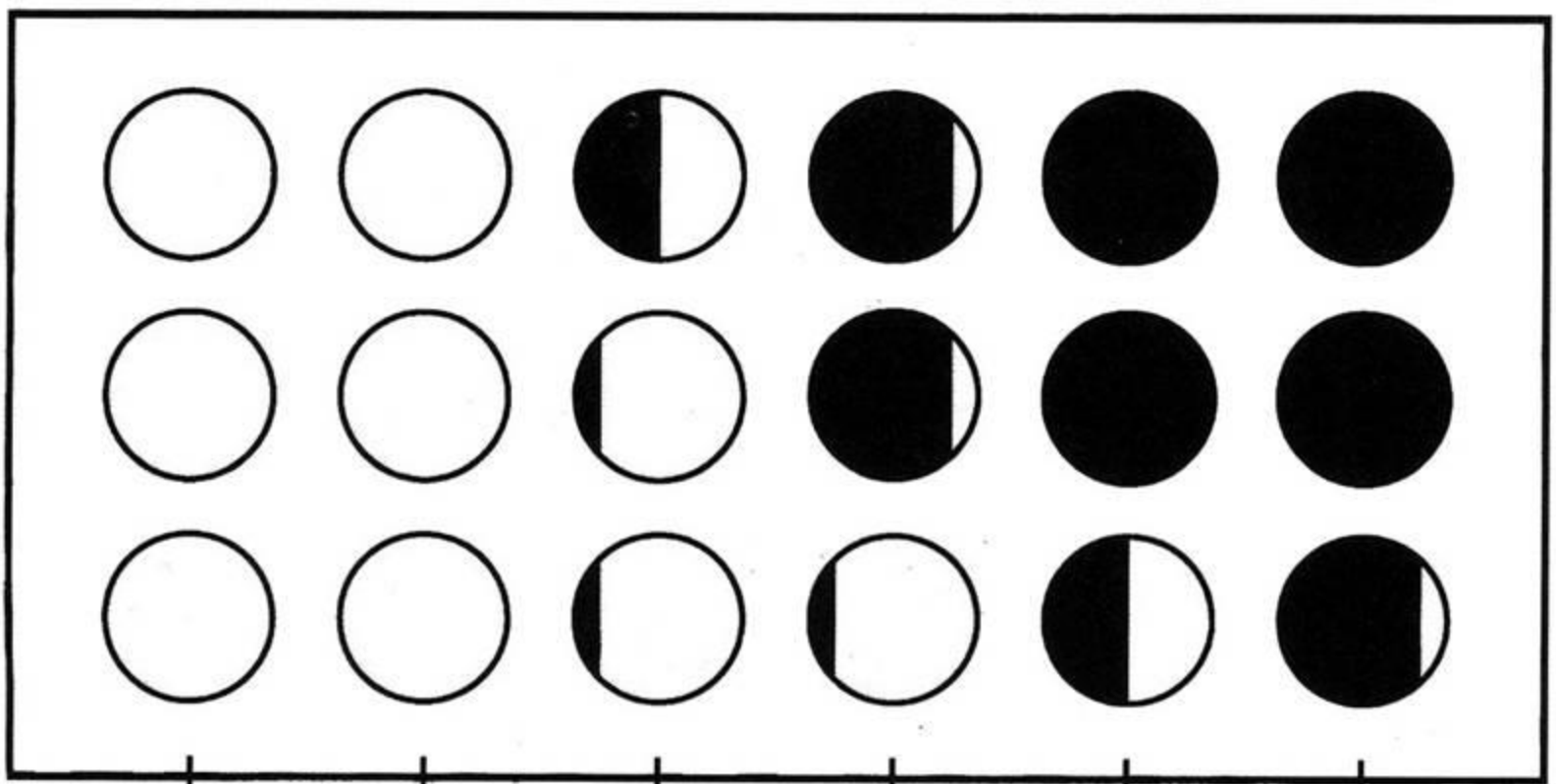
31-33

34-35

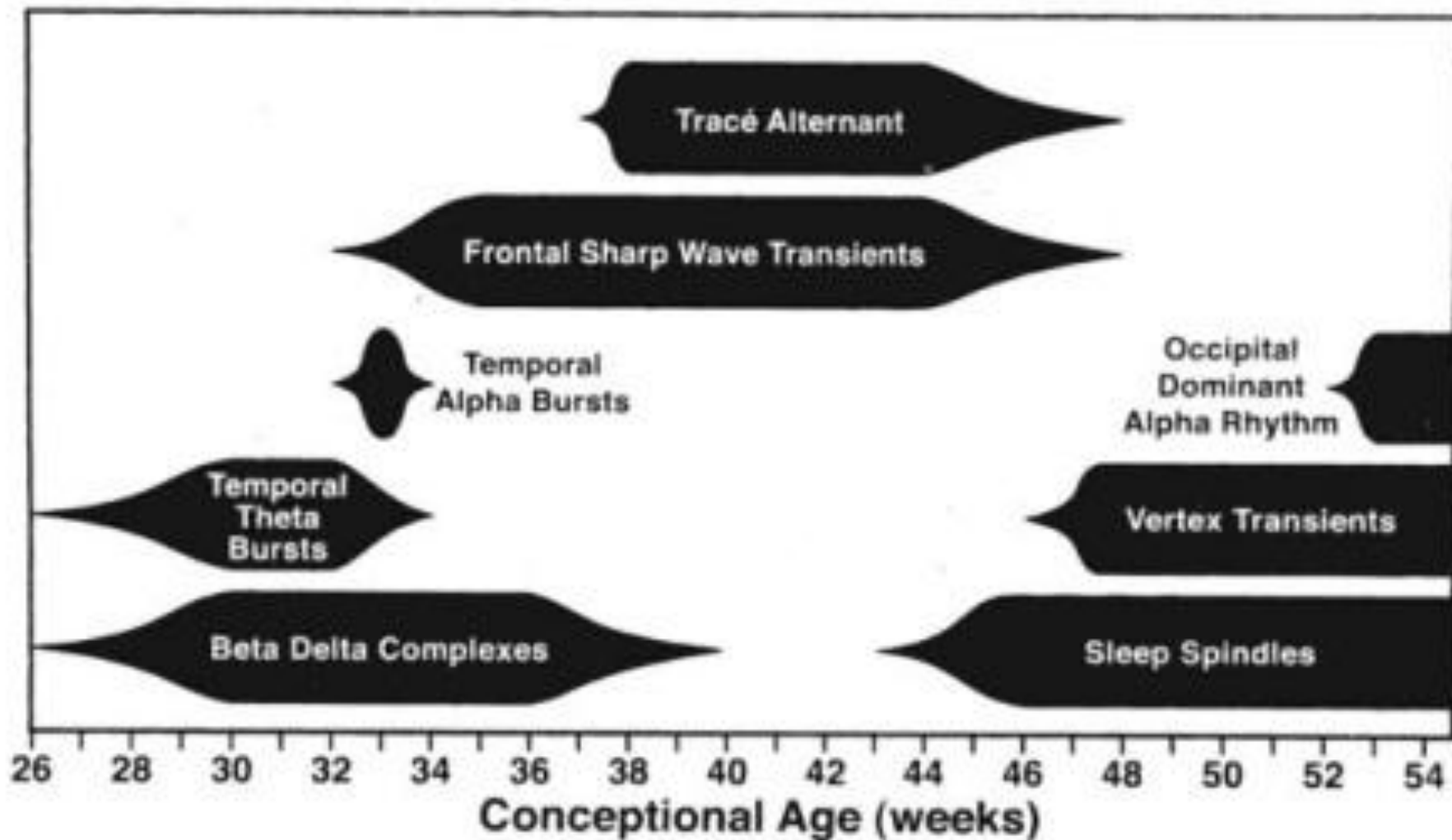
36-37

38-40

Conceptional Age (weeks)

Gelişimle paralel EEG paternleri

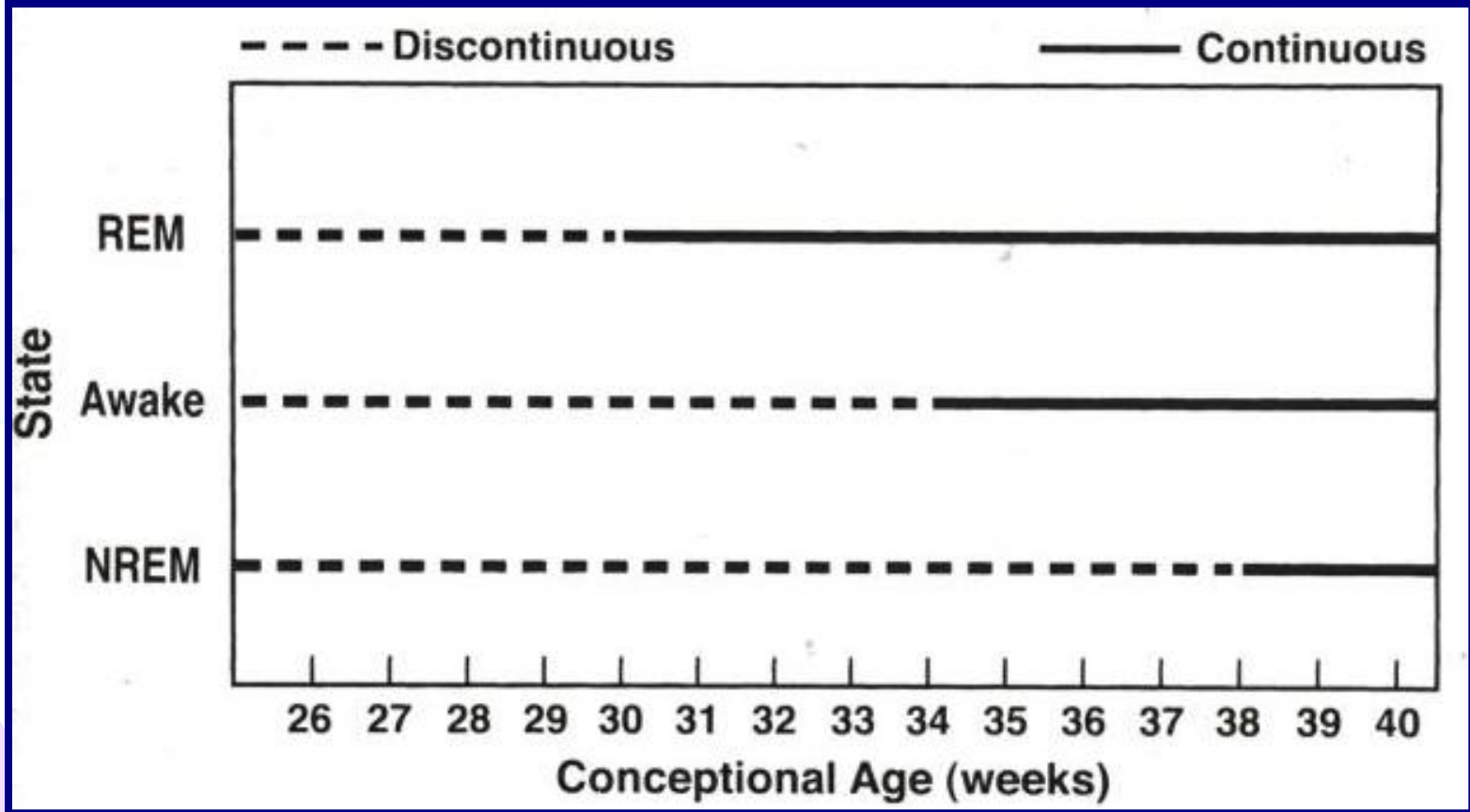

Erken Dönem Prematürelilik; 24 - 27 H

- devamlılık göstermeyen UZUN düz çizgiler
- uyku \ uyanıklık dönemleri farklılaşma göstermez
- okspital teta bulguları belirgindir (STOP)
- interhemisferik senkronizasyon; kısa bürst aktivitesinde görülür

Süreklilik

24-27 H

○ Asynchronous

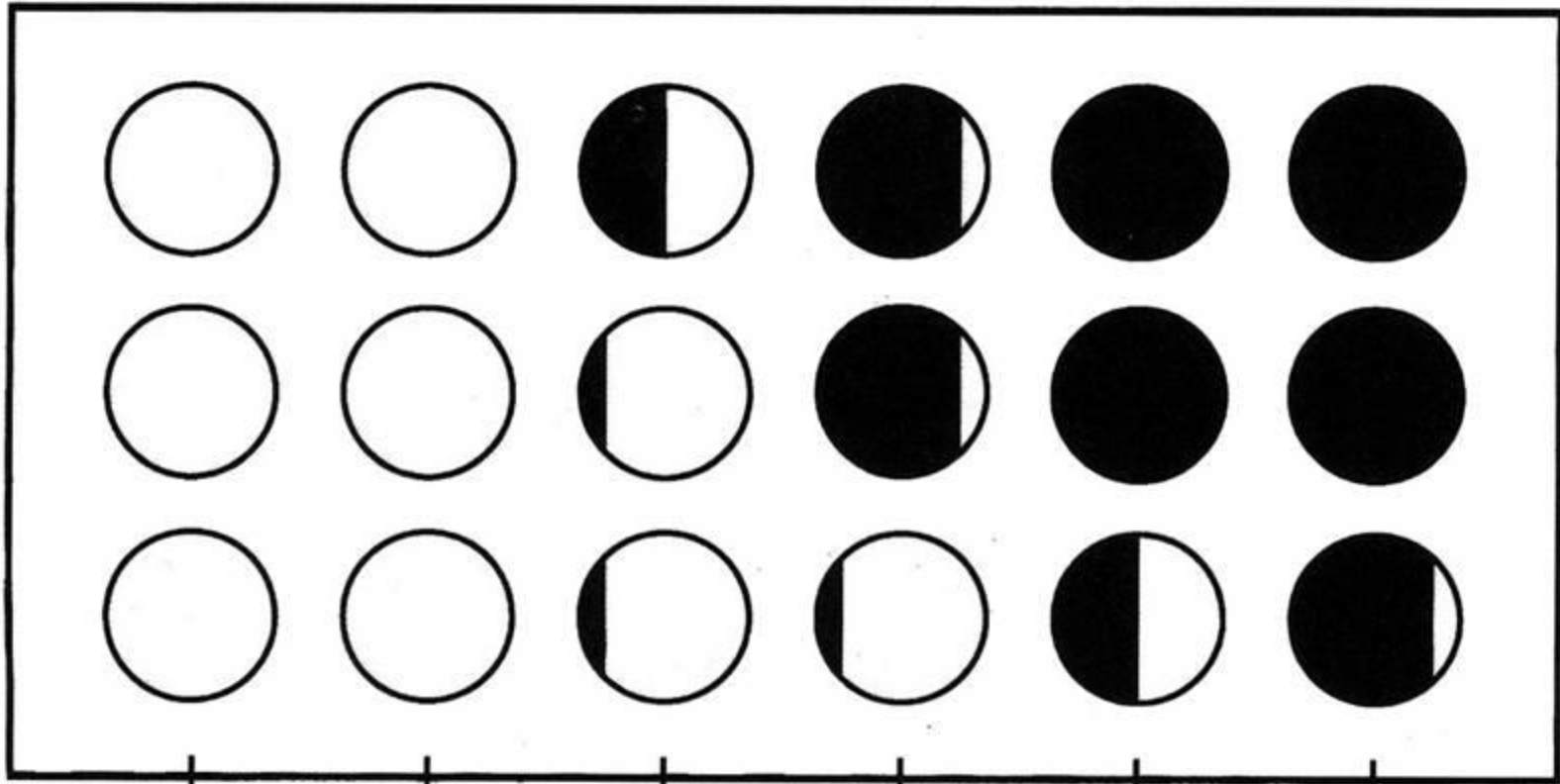
● Synchronous

State

REM

Awake

NREM

27-28

29-30

31-33

34-35

36-37

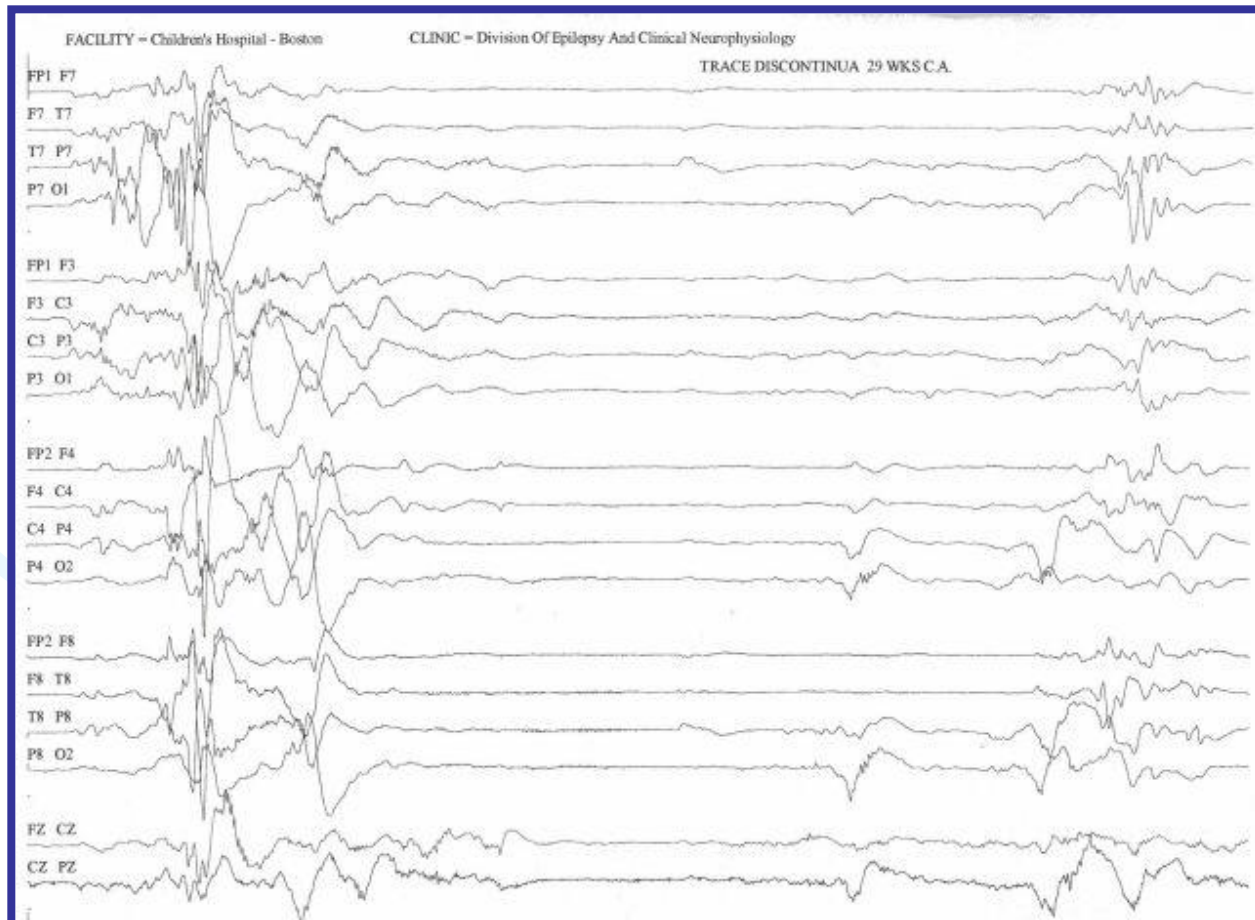
38-40

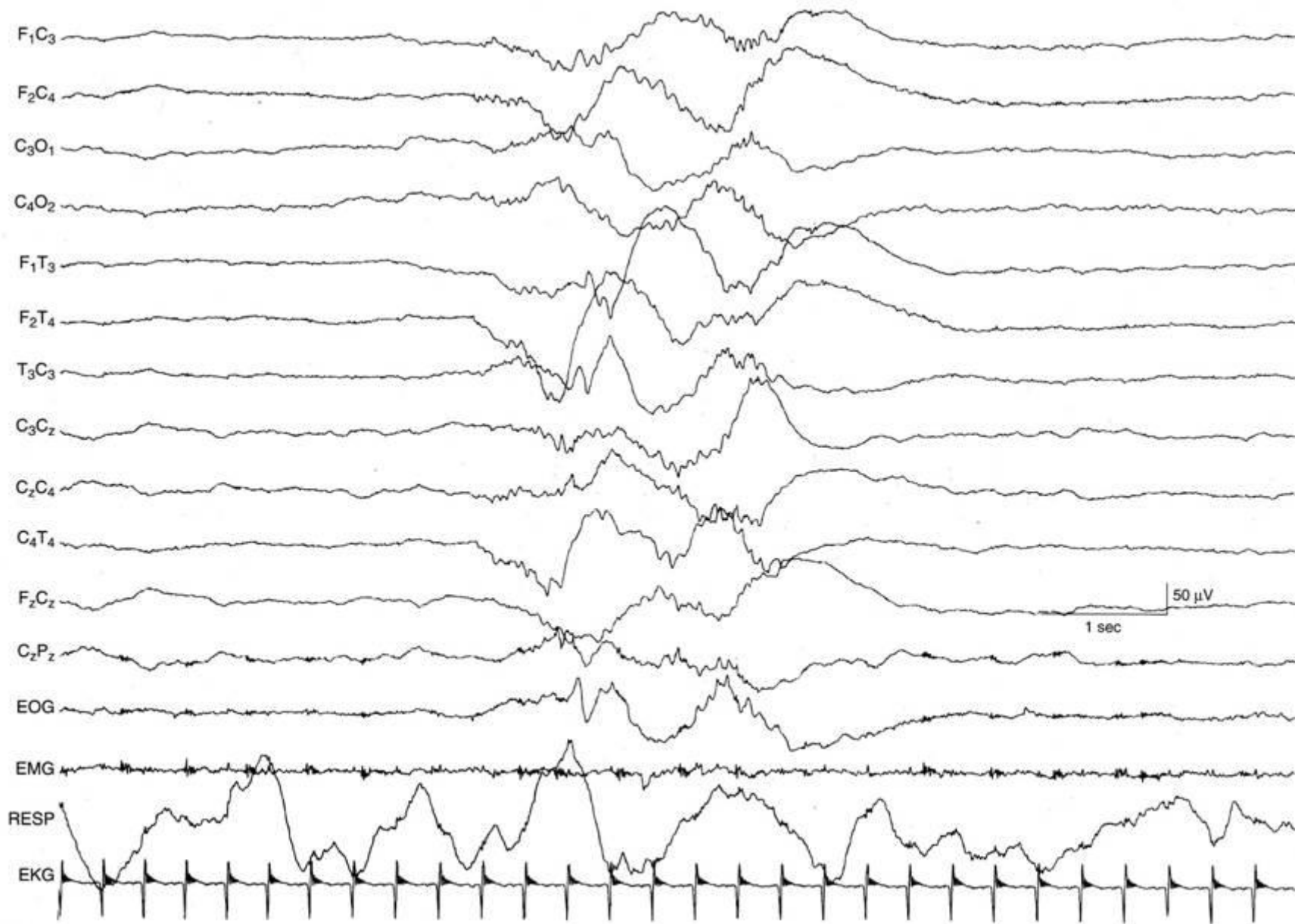
Conceptional Age (weeks)

24-27 H

Trace Discontinue-Kesikli aktivite

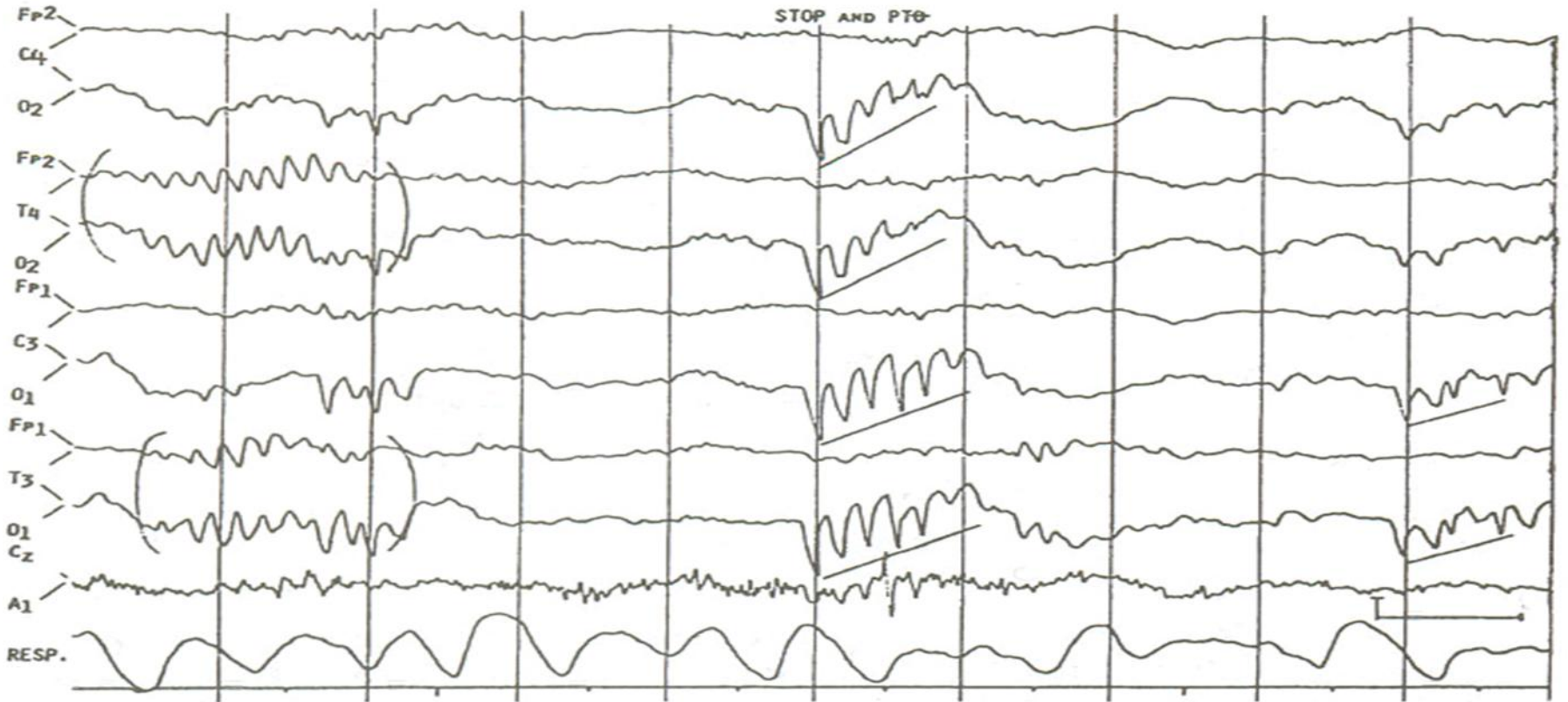

26-27 H

M Scale 83 %

STOP : Sharp Theta in the Occipital region of Prematures

EEG'nin maturasyonu

	24-27	28-29	30-31	32-34	35-37	38-42	>42
Börst süresi	60s	160s	Devamlı Aktivite	DA	DA	DA	DA
Börstler arası	<60s	<26s	8-18s	4-10s	4-10s	<6s	
Börstler arası aktivite	Trace Discont	TD	TD	TD/TA	Trase Alternan	TA	TA
Uyku E	-	-	U, REM, NREM	U, REM, NREM	U, REM2, NREM	U, REM2, NREM2	U, REM2, NREM2
Delta fır.		X	XXX	XXX	X	X	
Temporal teta	X	XXX	XXX	X	X	X	
Frontal keskin transient.	-	-	-	-	X	X	X

Orta Dönem Prematürelilik; 28 - 31 H

- devamlılık göstermeyen düz çizgiler
- uyku \ uyanıklık dönemleri farklılaşma göstermez
- temporal teta bulguları belirgindir
- yavaş delta bürst aktivitesi, prematüre fırçacıkları (DB) (16 \sn)
- interhemisferik senkronizasyon; düzensizdir

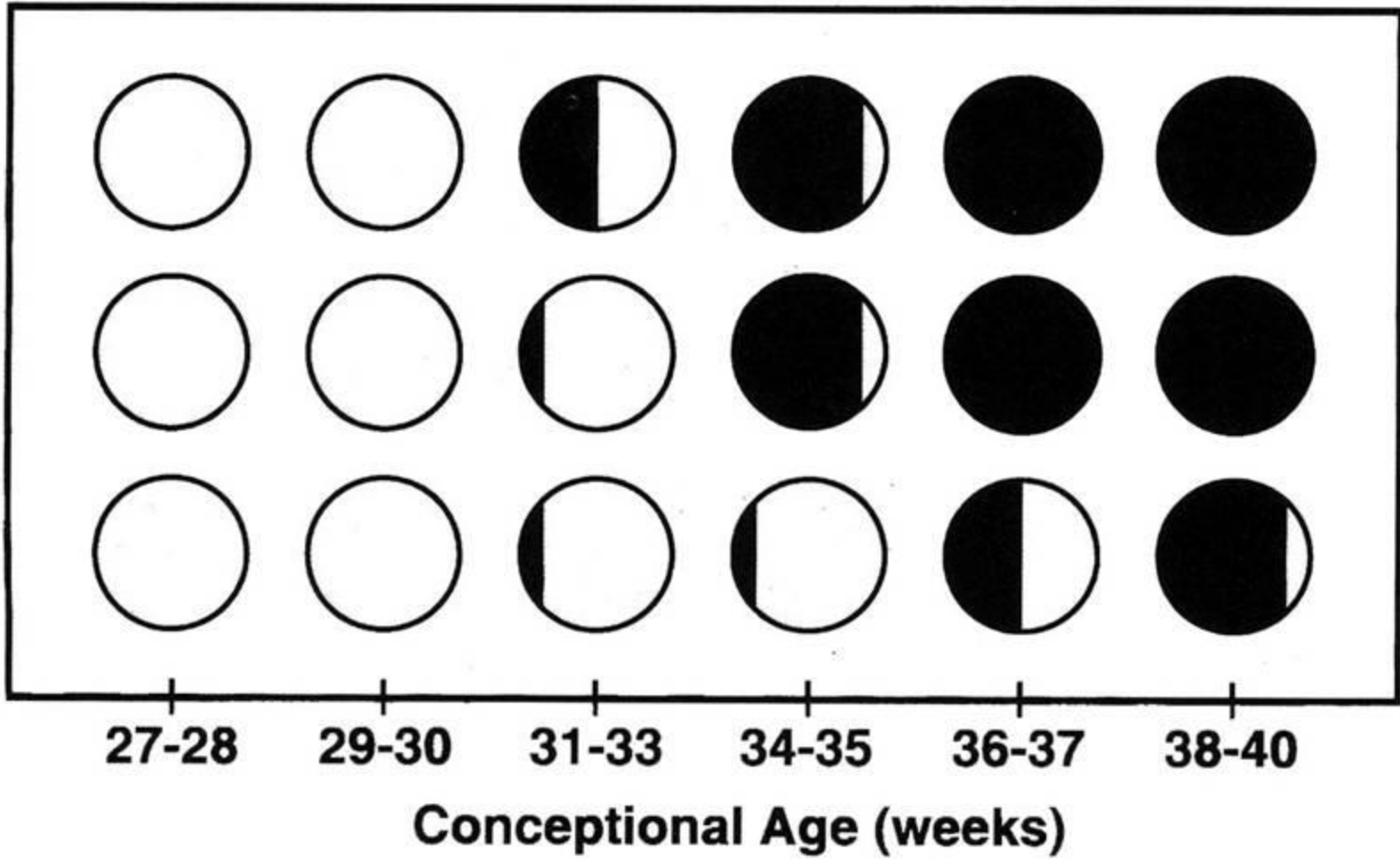

○ Asynchronous

● Synchronous

State

REM
Awake
NREM

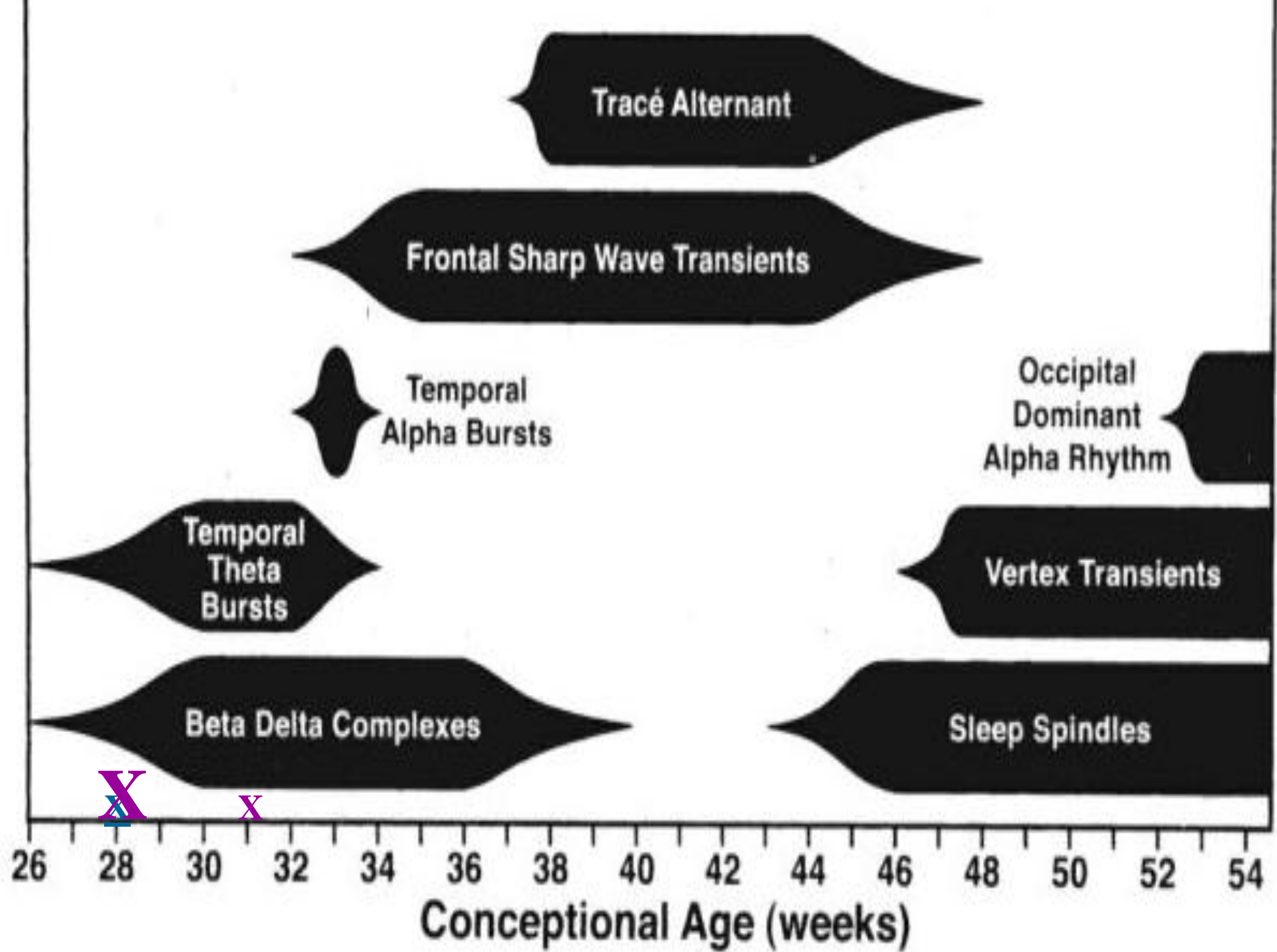

27-28   29-30   31-33   34-35   36-37   38-40

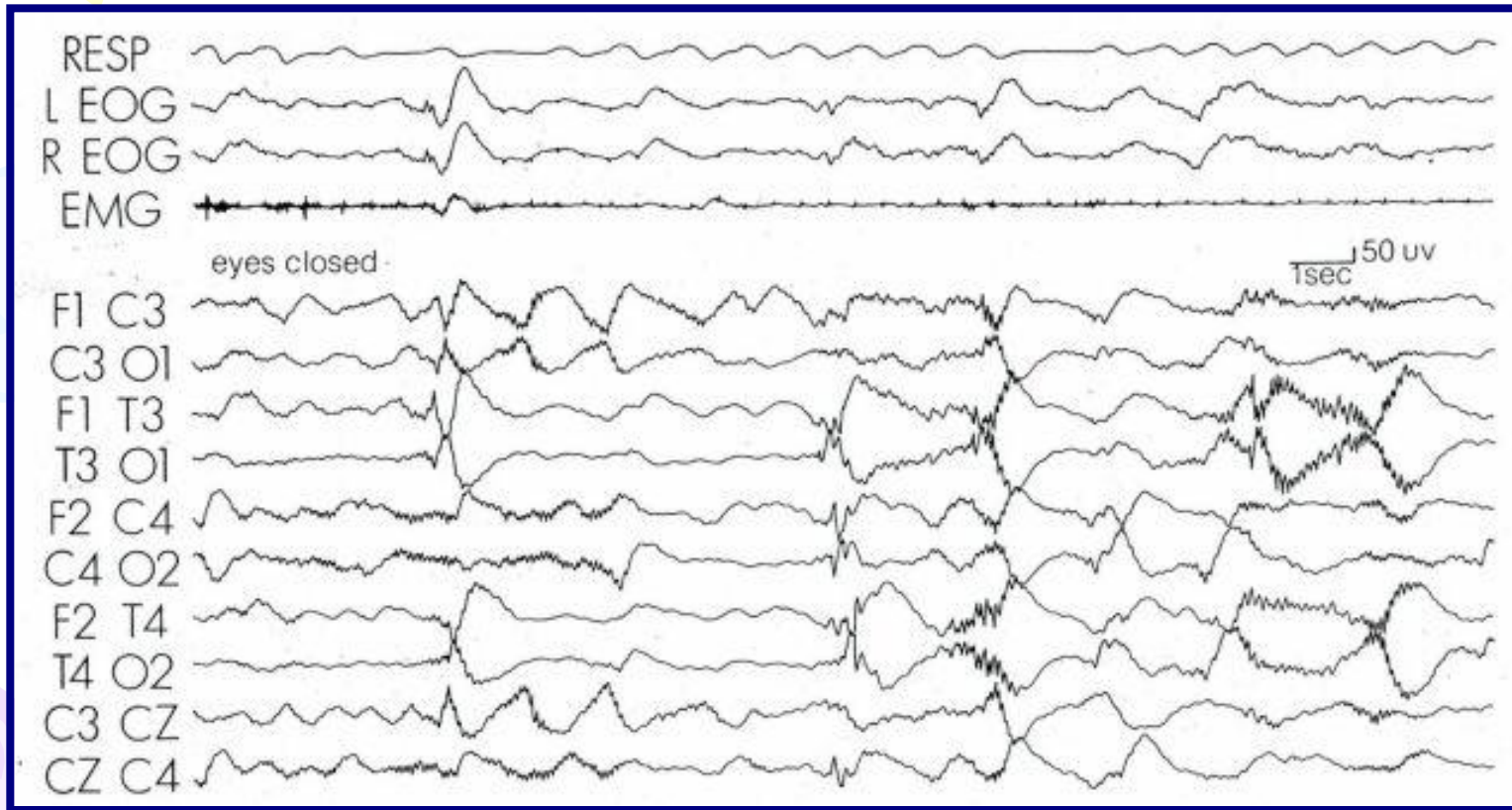
Conceptional Age (weeks)

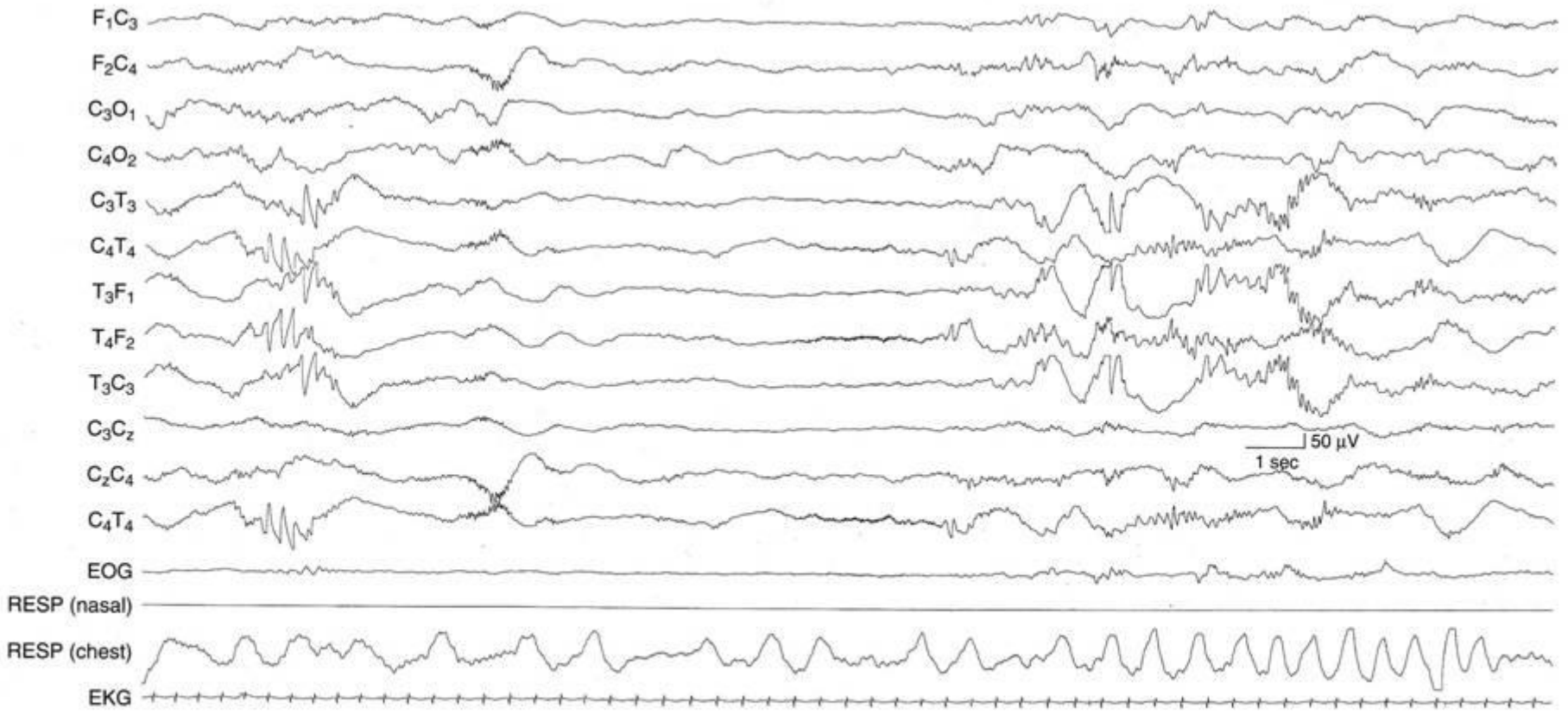
28-31 H

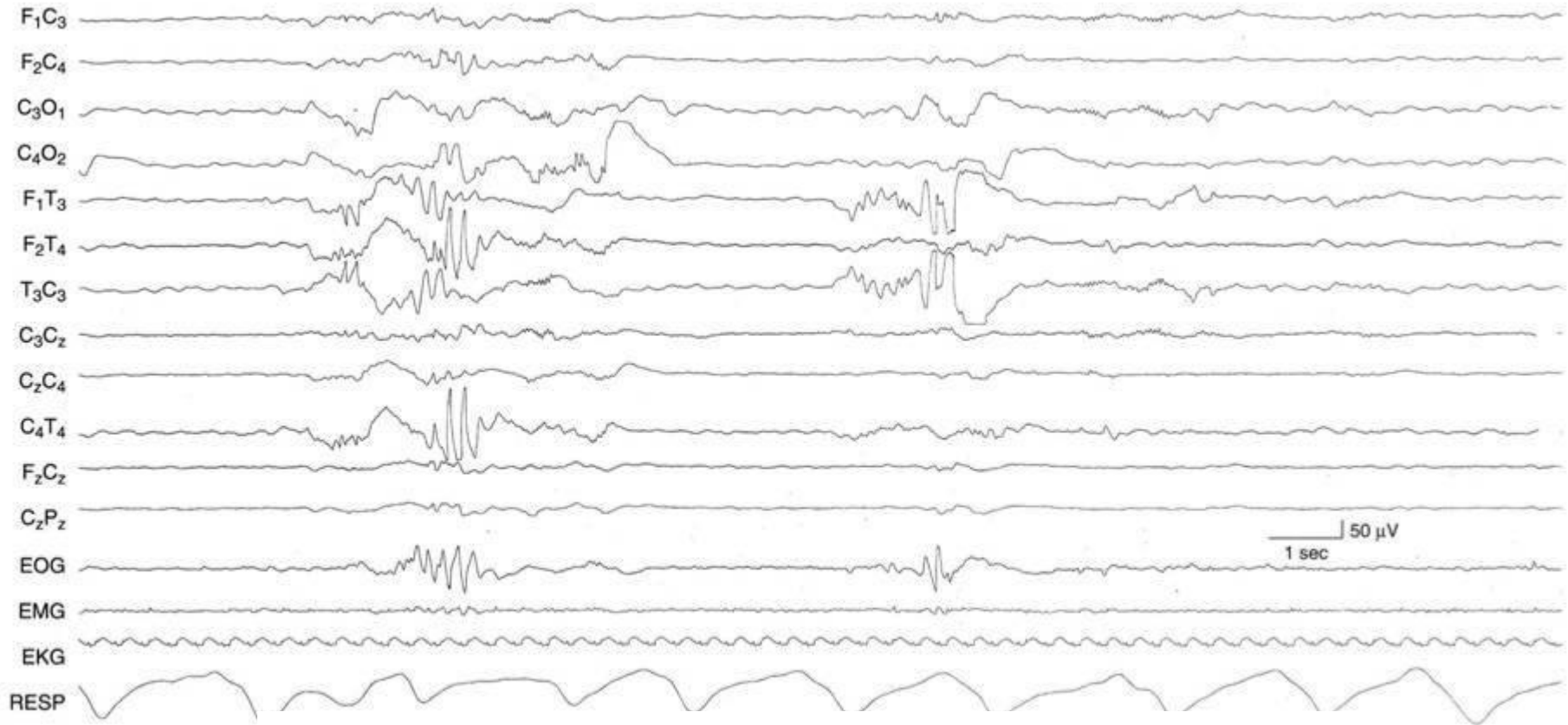

Delta Brush - Beta Delta Komplex

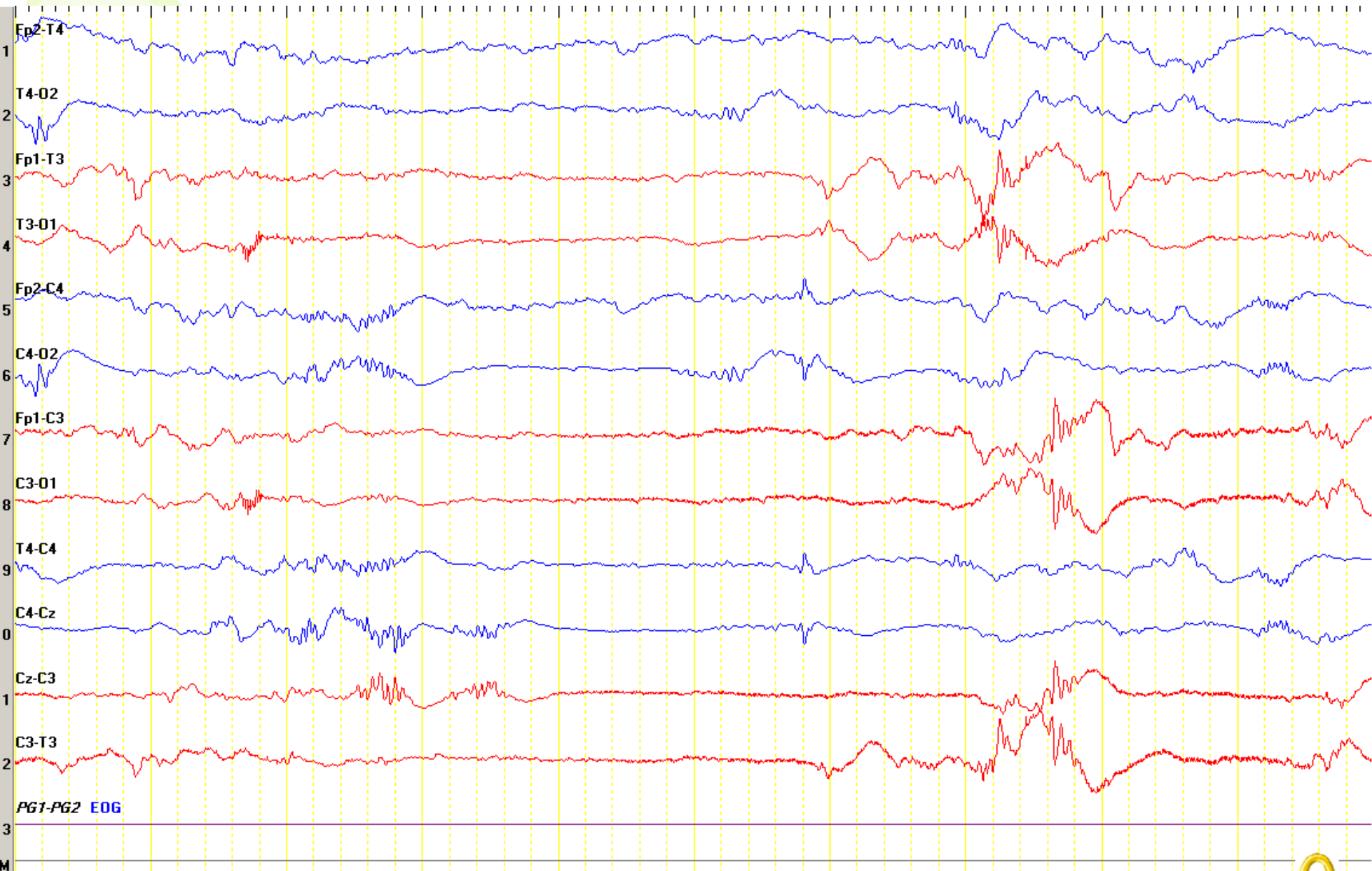

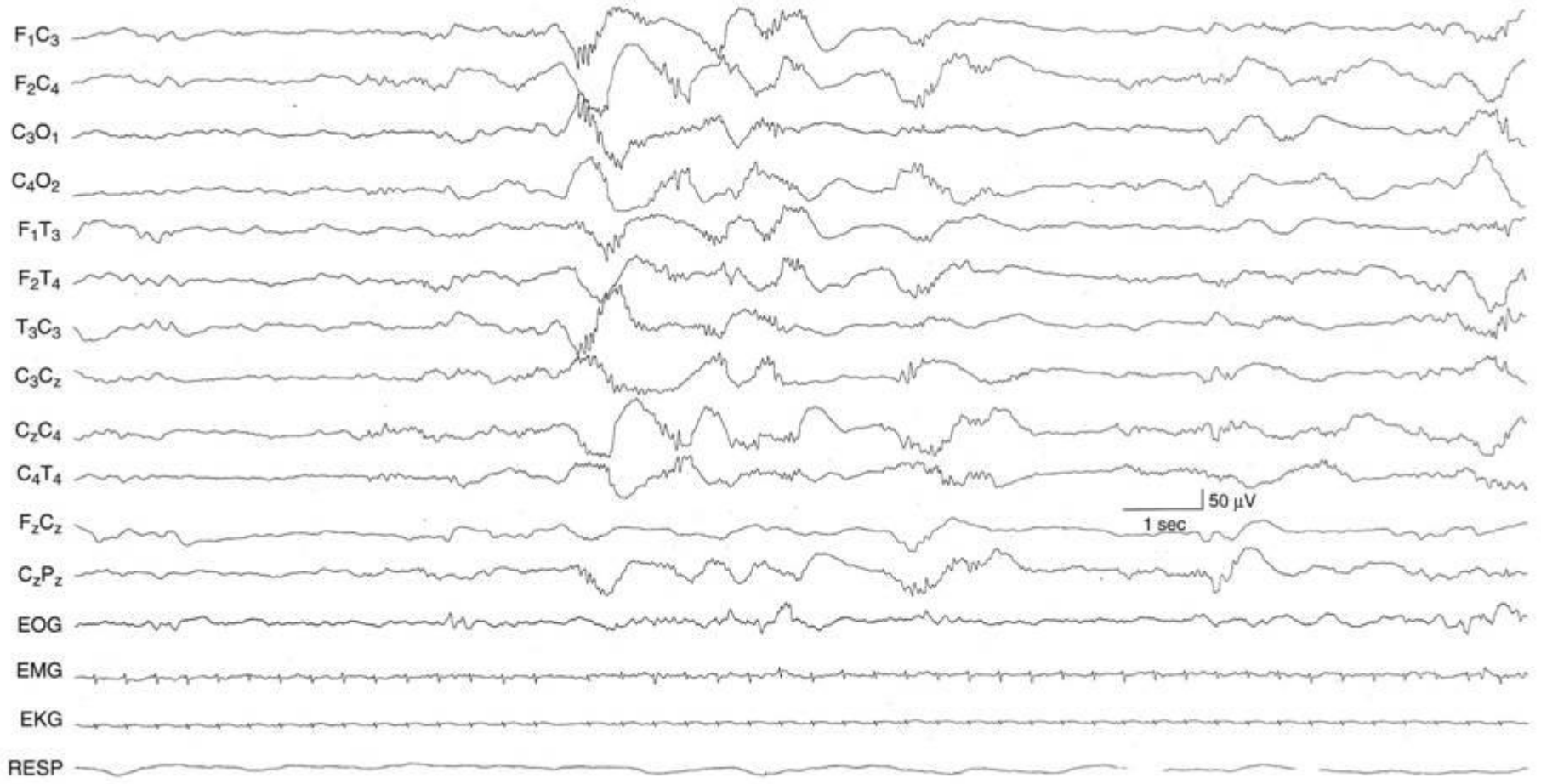
30-32 H

29-30 H

35 hafta 6 gün

**29-30 H,
BDK, TD**

EEG'nin maturasyonu

	24-27	28-29	30-31	32-34	35-37	38-42	>42
Börst süresi	60s	160s	Devamlı Aktivite	DA	DA	DA	DA
Börstler arası	<60s	<26s	8-18s	4-10s	4-10s	<6s	
Börstler arası aktivite	Trase Discont	TD	TD	TD/TA	Trase Alternan	TA	TA
Uyku E	-	-	U, REM, NREM	U, REM, NREM	U, 2REM, NREM	U, 2REM, 2NREM	U, 2REM, 2NREM
Delta fır.		X	XXX	XXX	X	X	
Temporal teta	X	XXX	XXX	X	X	X	
Frontal keskin transient.	-	-	-	-	X	X	X

Geç Dönem Prematürelilik; 32 - 35 H

- devamlılık-> uyanık ve REM fazında görülür
- devamsızlık-> non-REM fazında görülür
- uyku \ uyanıklık dönemleri farklılaşma gösterir
- 'trace alternans' bu dönemde belirgindir
- prematüre fırçacıkları (16-24\sn) oksipital bölgede daha sık görülür
- interhemisferik senkronizasyon; oksipital bölgede kısmen düzenlidir
- bu dönemde oksipital hakimiyet geri dönmüştür

○ Asynchronous

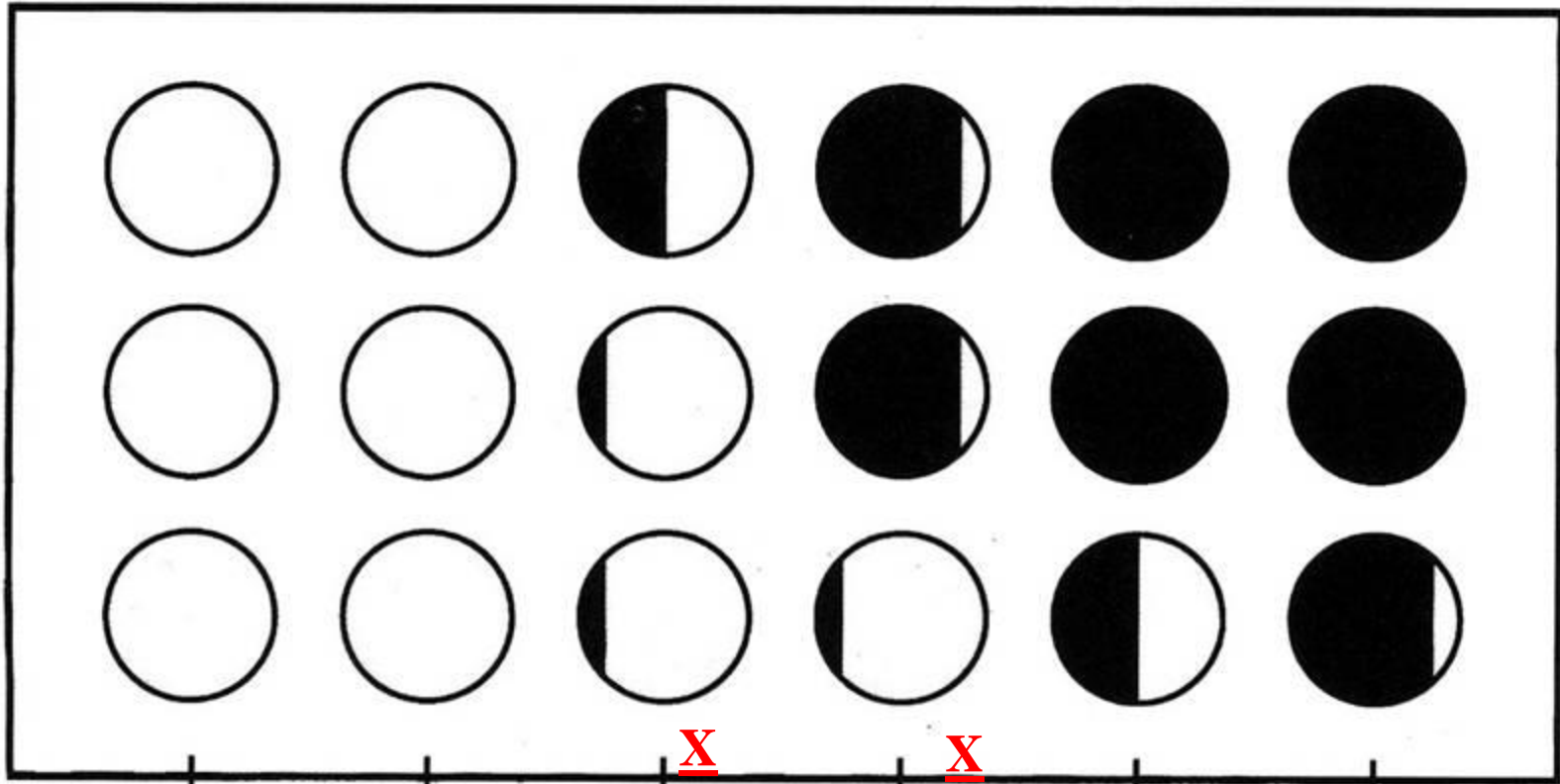
● Synchronous

State

REM

Awake

NREM

27-28

29-30

31-33

34-35

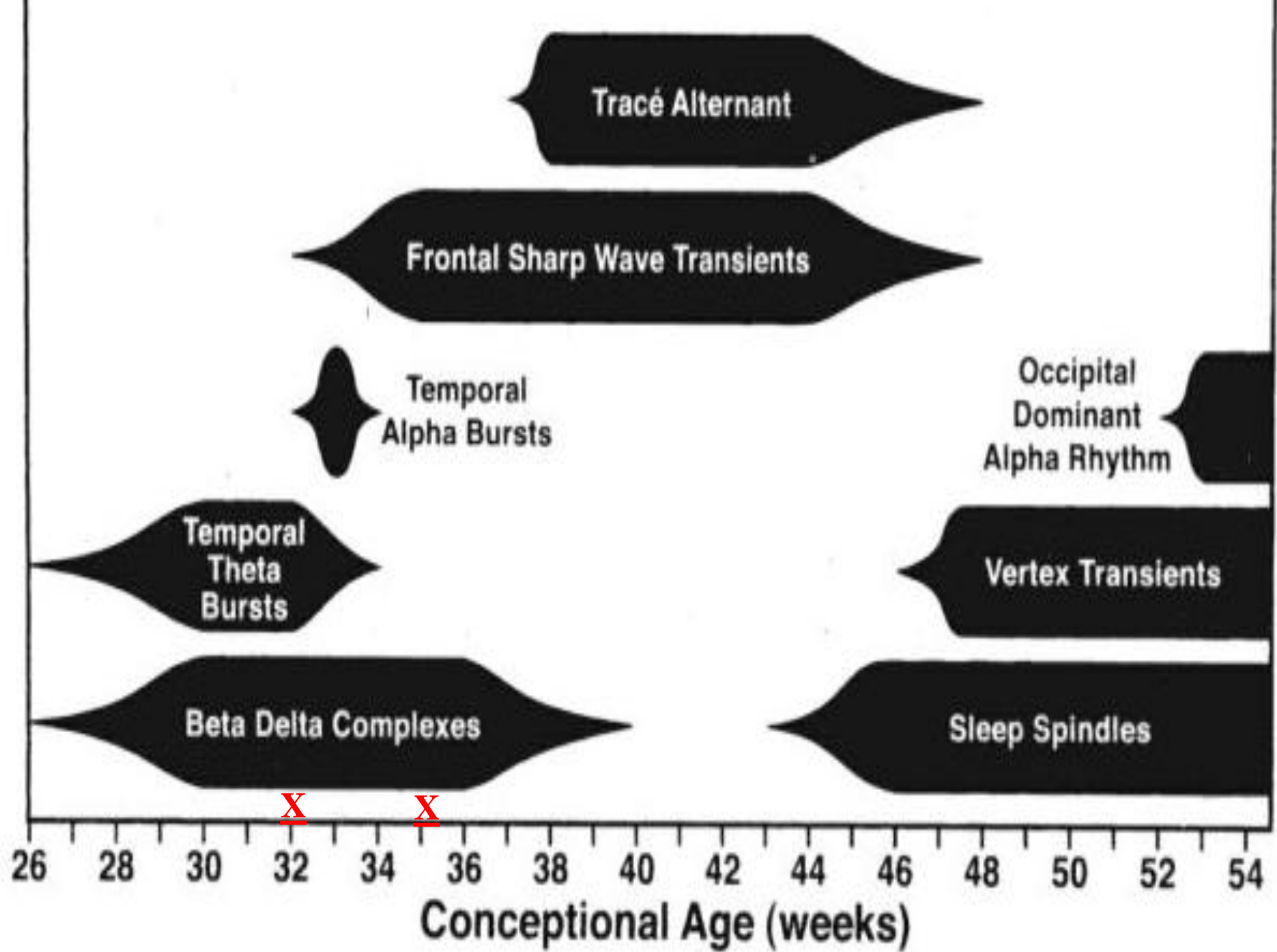
36-37

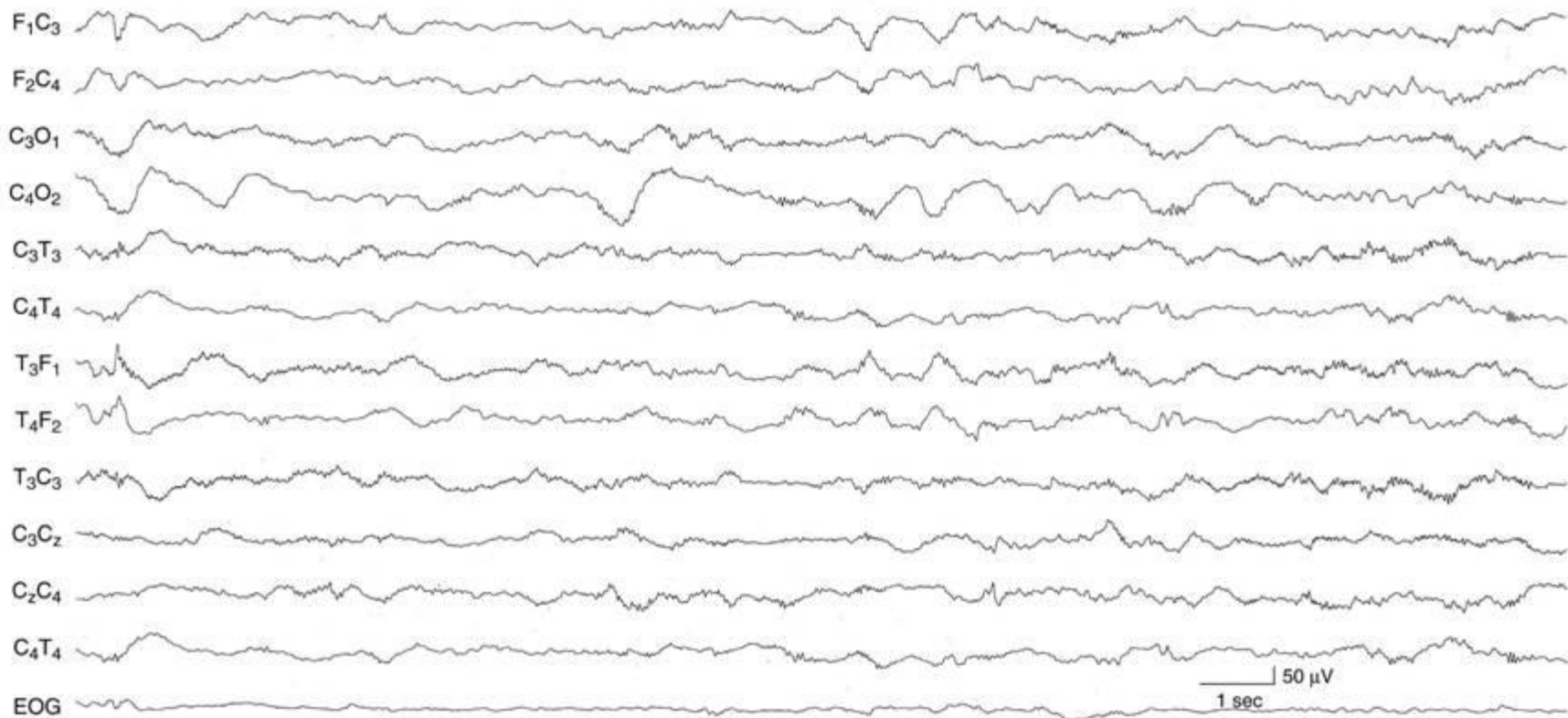
38-40

Conceptional Age (weeks)

32-35 H

34-35 H

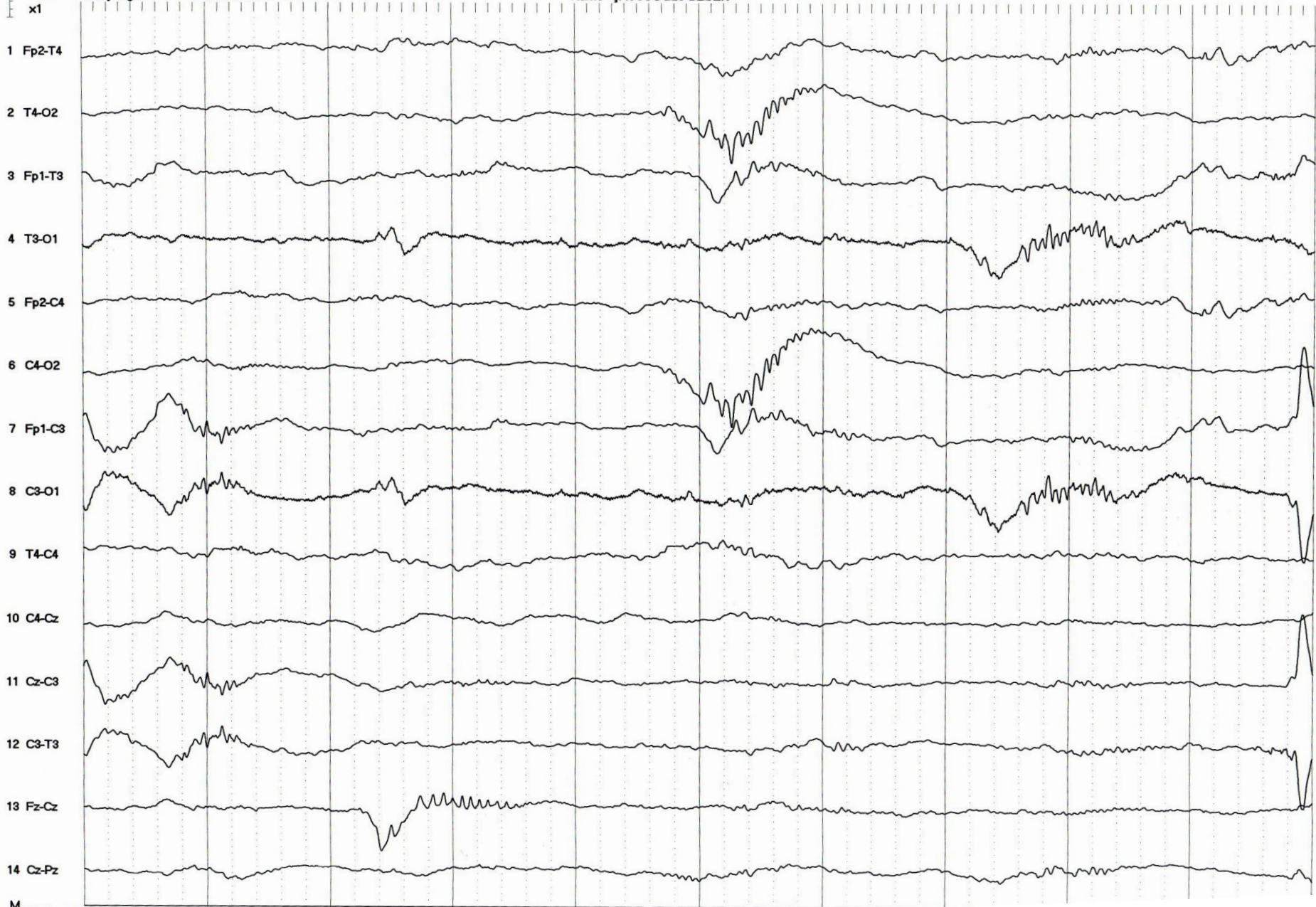
32 hafta

Çocuk Univ. PEDIYATRİ NOROLOJİ 202 60 38

SENS 16:01:00[0000:06:11] [SENS 10 HF 30 TC 0.3 CAL 50]
100uV Patl. ydogan ACfilt. ON Refer. OFF Reset OFF
x1

Date: 19/12/2006 ID: 1249
Name ÇAVUSOĞLU BEBEK

Page 1

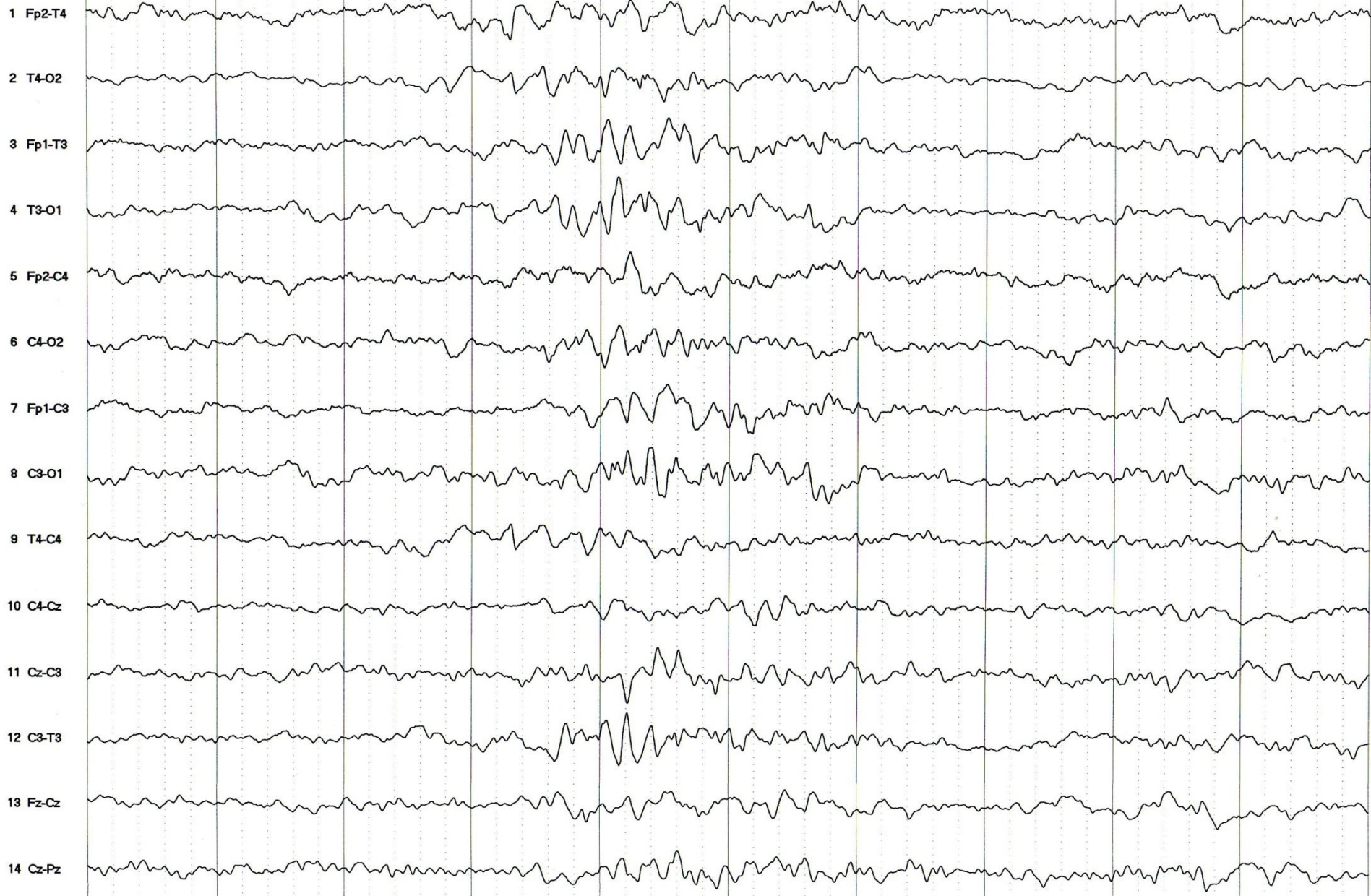
11:30:55[0000:03:23] [SENS *10 HF *30 TC *0.1 CAL *50]

Date: 15/12/2006 ID: 1236

Patt. ydogan ACFilt. *ON Refer. OFF Reset *OFF

Name ZAFER KIZILDAG

100uV
x1

EEG'nin maturasyonu

	24-27	28-29	30-31	32-34	35-37	38-42	>42
Börst süresi	60s	160s	Devamlı Aktivite	DA	DA	DA	DA
Börstler arası	<60s	<26s	8-18s	4-10s	4-10s	<6s	
Börstler arası aktivite	Trase Diskont	TD	TD	TD/TA	Trase Alternan	TA	TA
Uyku E	-	-	U, REM, NREM	U, REM, NREM	U, 2REM, NREM	U, 2REM, 2NREM	U, 2REM, 2NREM
Delta fır.		X	XXX	XXX	X	X	
Temporal teta	X	XXX	XXX	X	X	X	
Frontal keskin transient.	-	-	-	-	X	X	X

35 - 41 haftalar

-devamlılık:

uyanık ve REM fazında

- 'trace alternans':

non-REM de belirgindir

-uyku (REM ve non-REM) \ uyanıklık dönemleri artarak belirginleşir

-börst aralıkları:

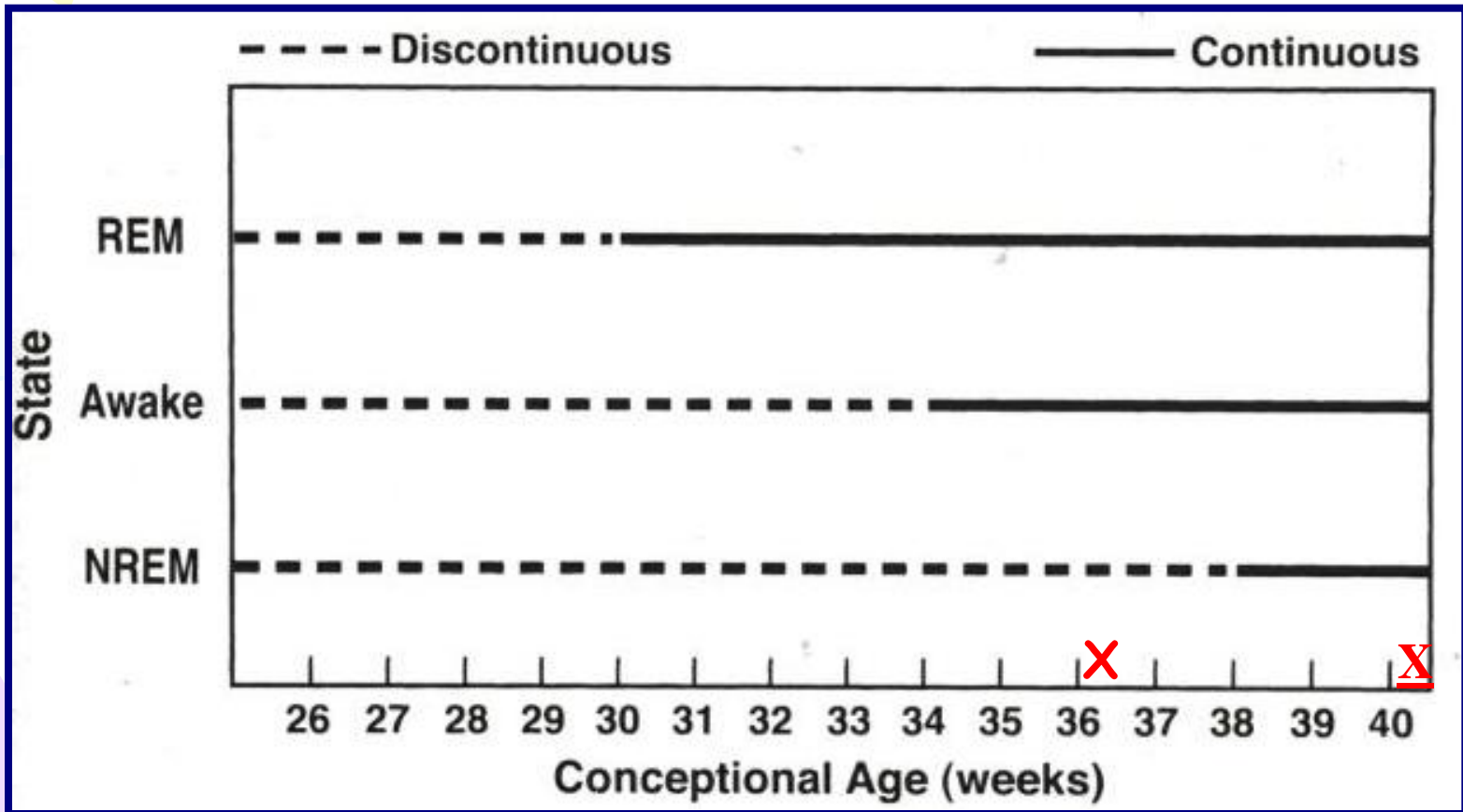
6-10 sn düşük amp. farklı dalga boyları

-interhemisferik senkronizasyon; uyumlu

-frontal ritmik keskin dalga:

1\3 yenidoğanda

Süreklilik

○ Asynchronous

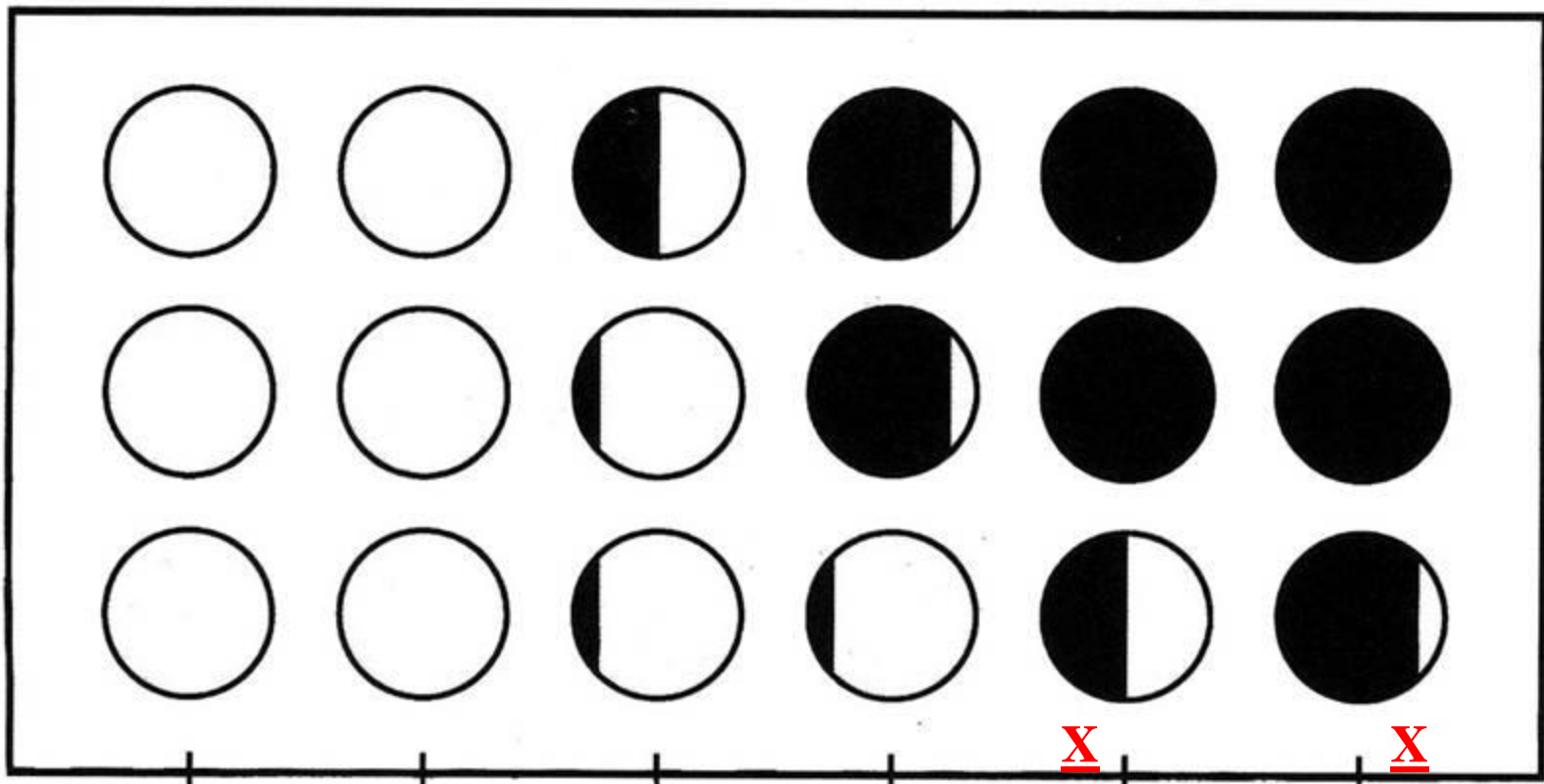
● Synchronous

State

REM

Awake

NREM

27-28

29-30

31-33

34-35

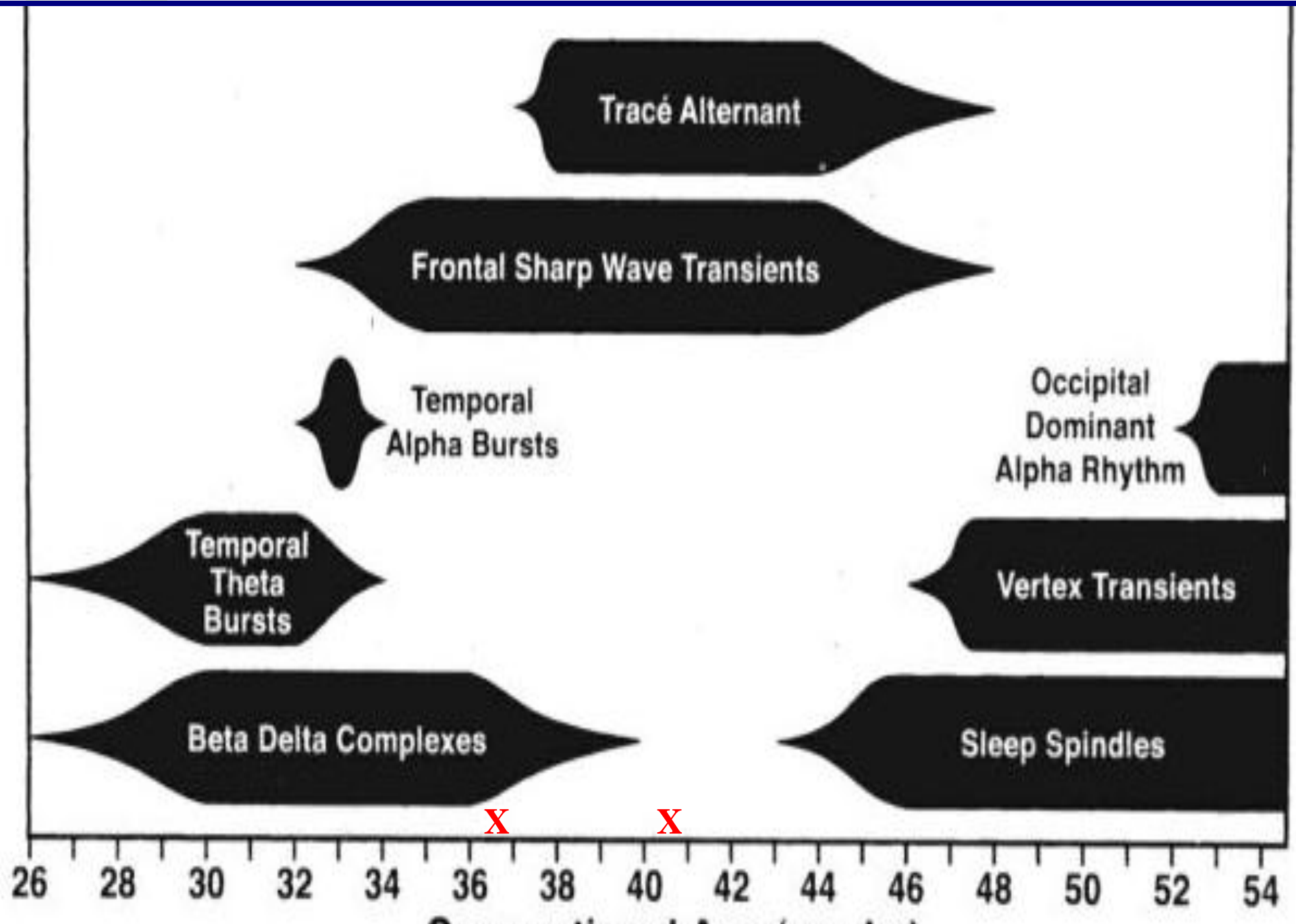
36-37

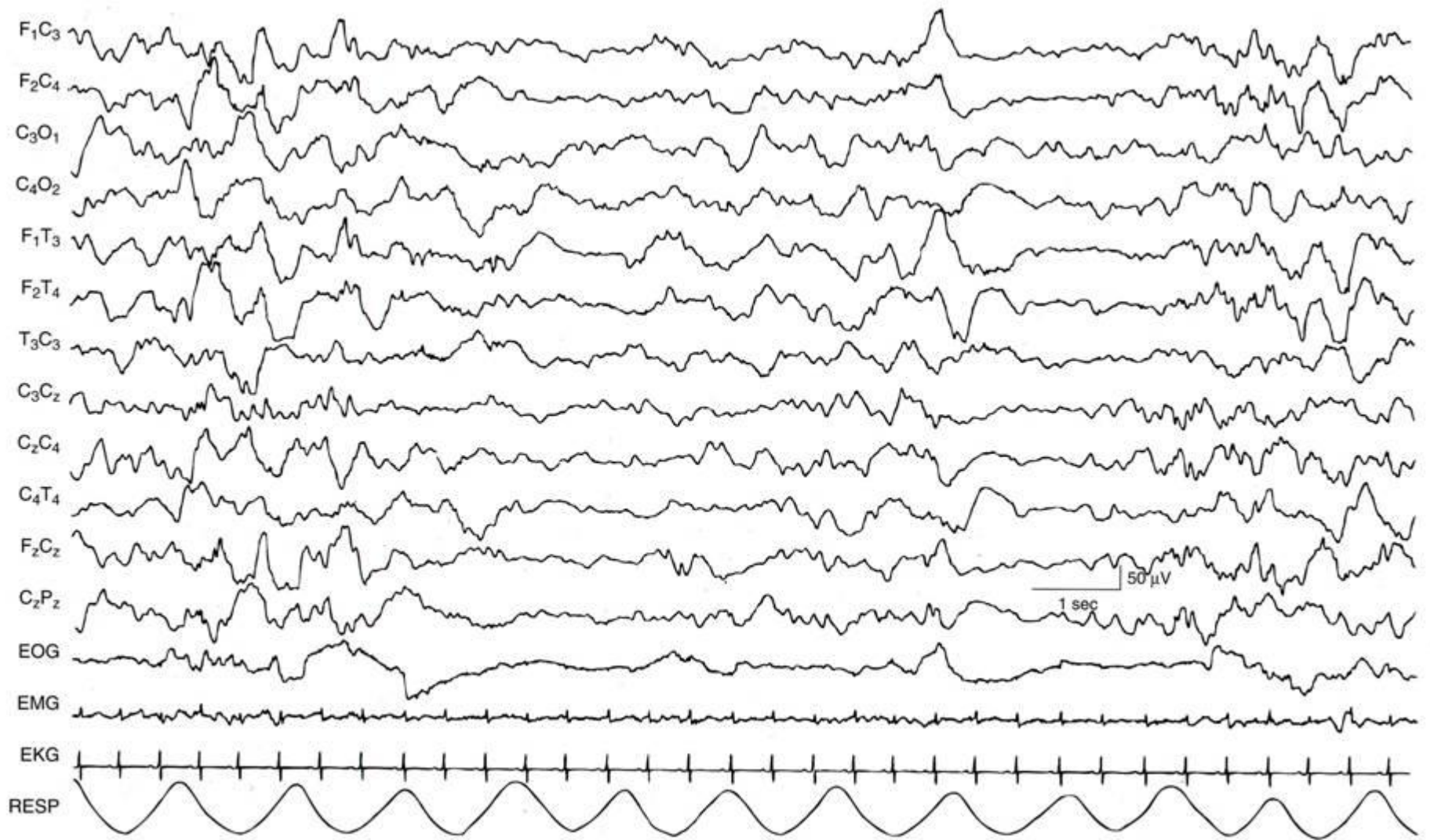
38-40

Conceptional Age (weeks)

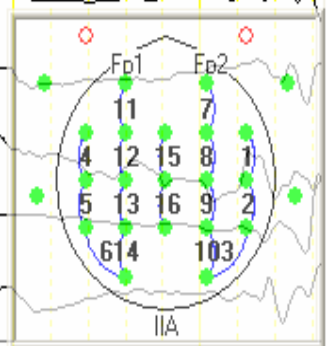
36-41 H

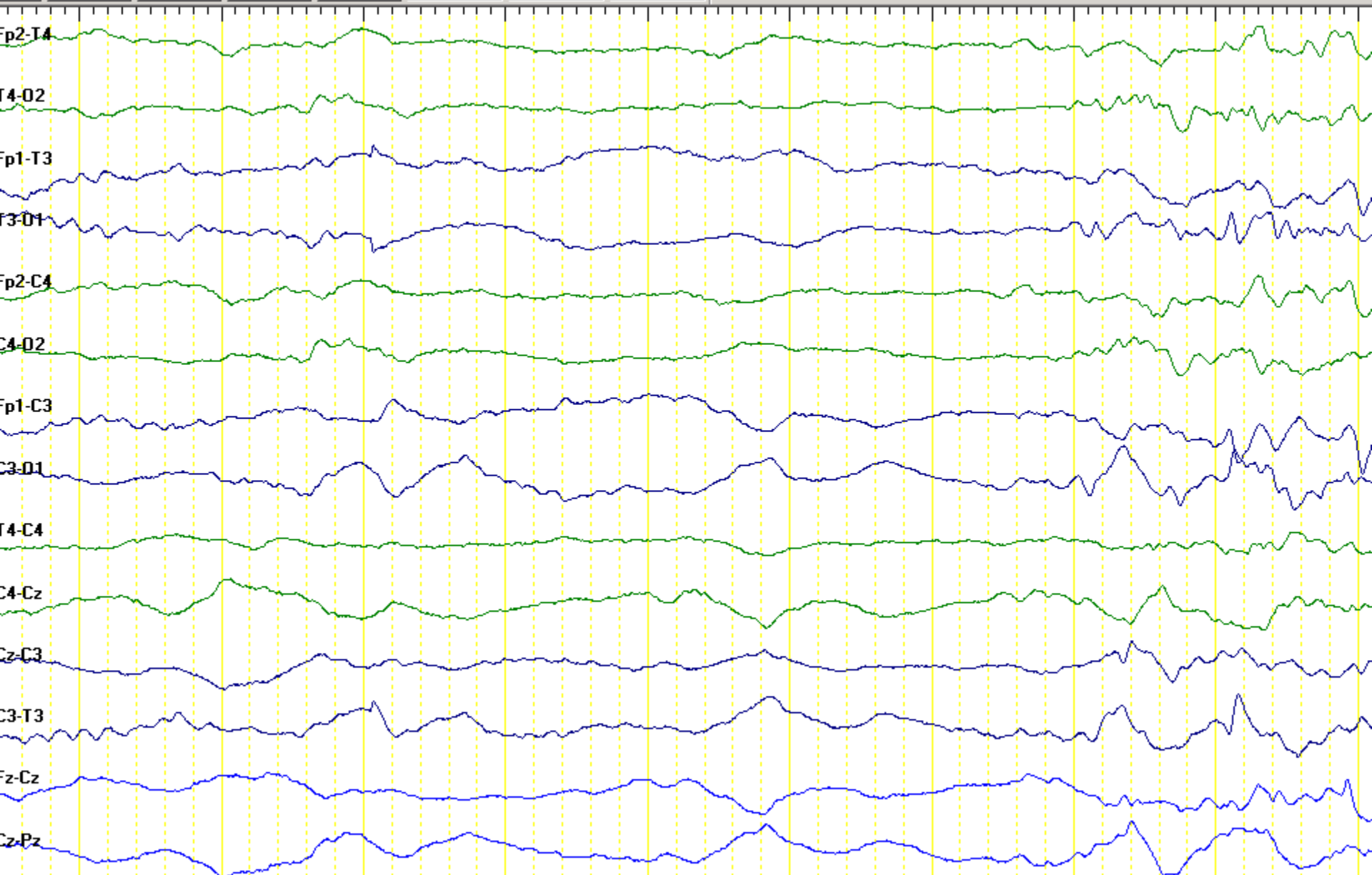

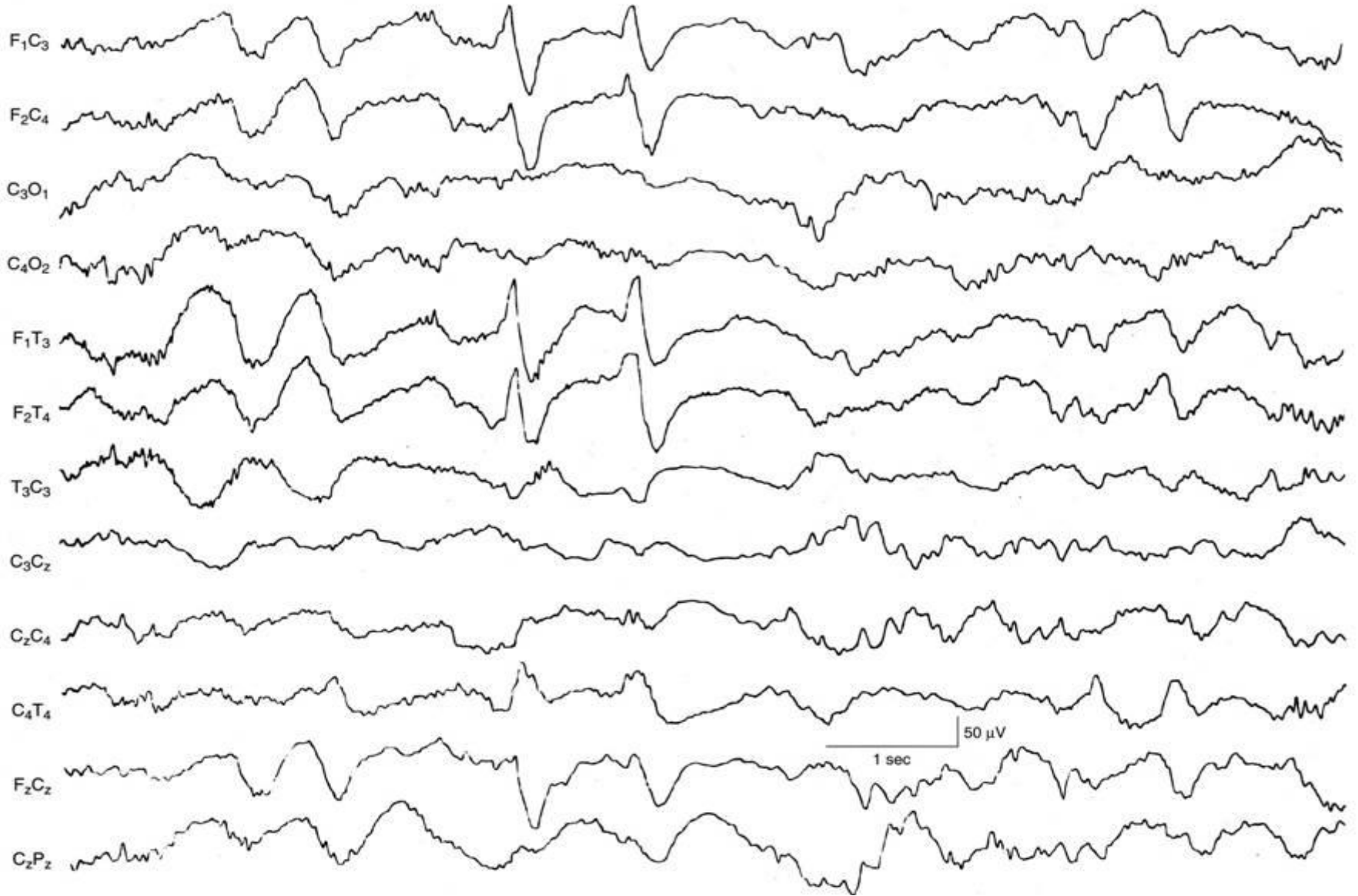
38-40 H, NREM

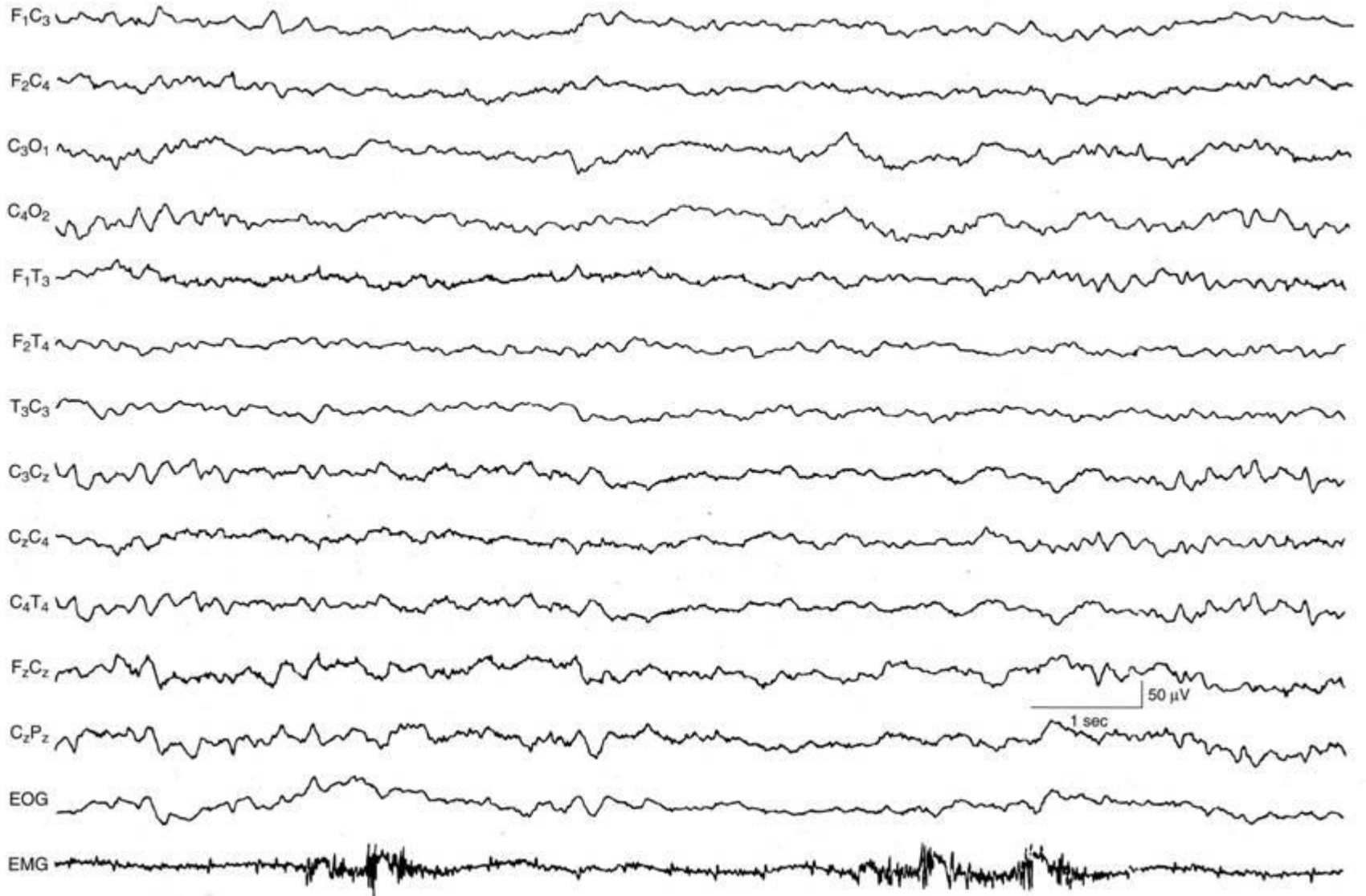

41 haftalık term YD, supresyon

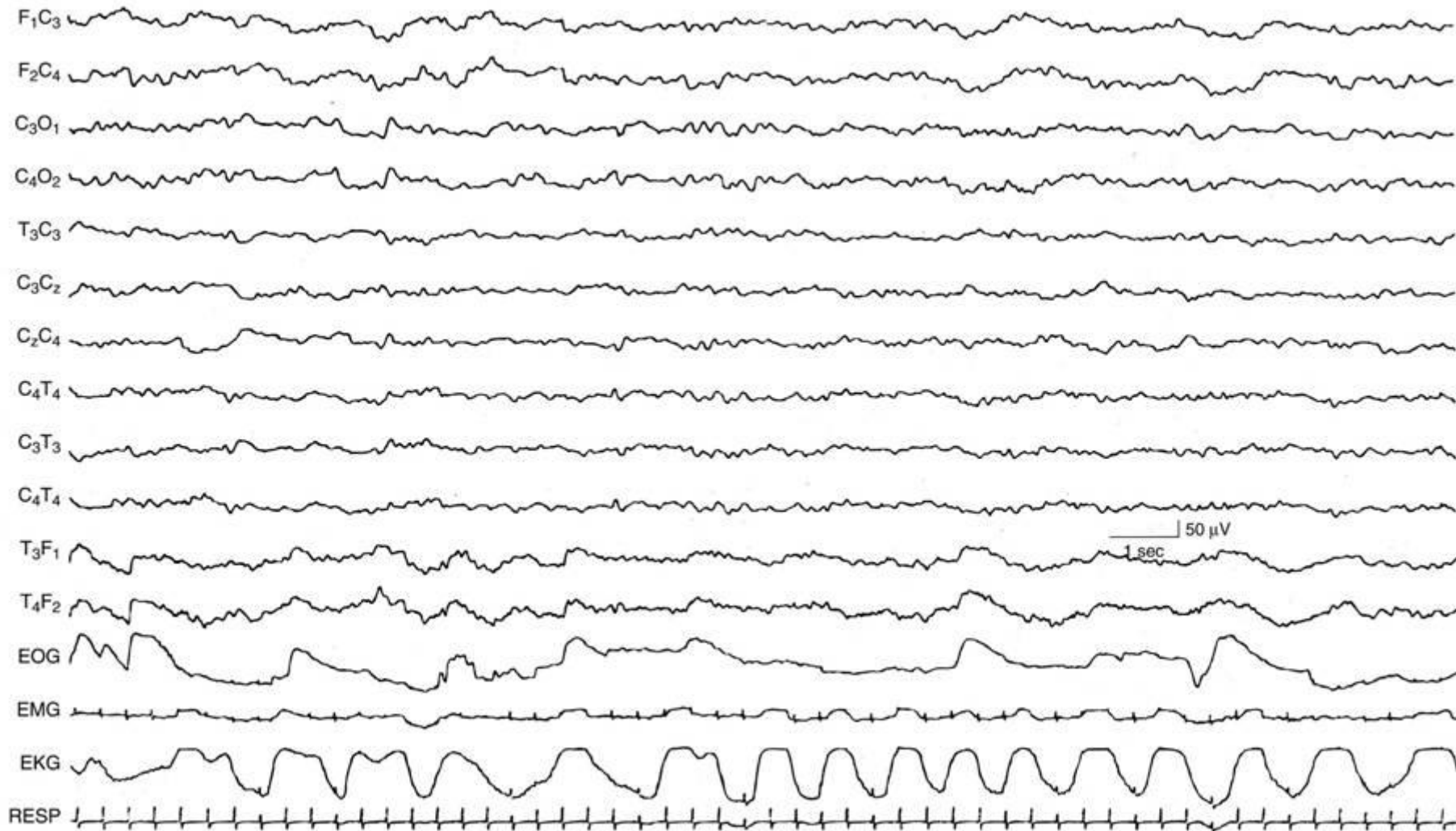

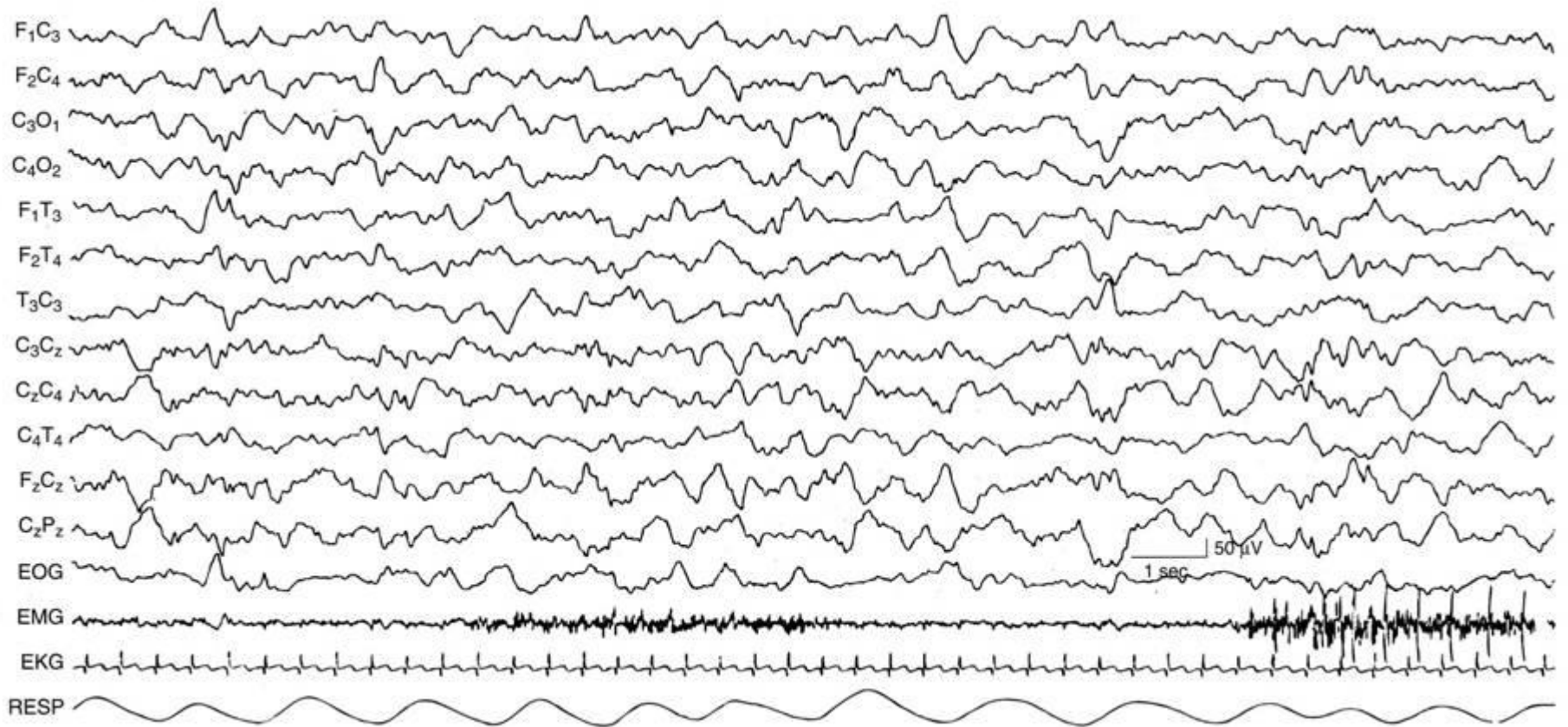
34-35 hafta frontal keskin dalgalar

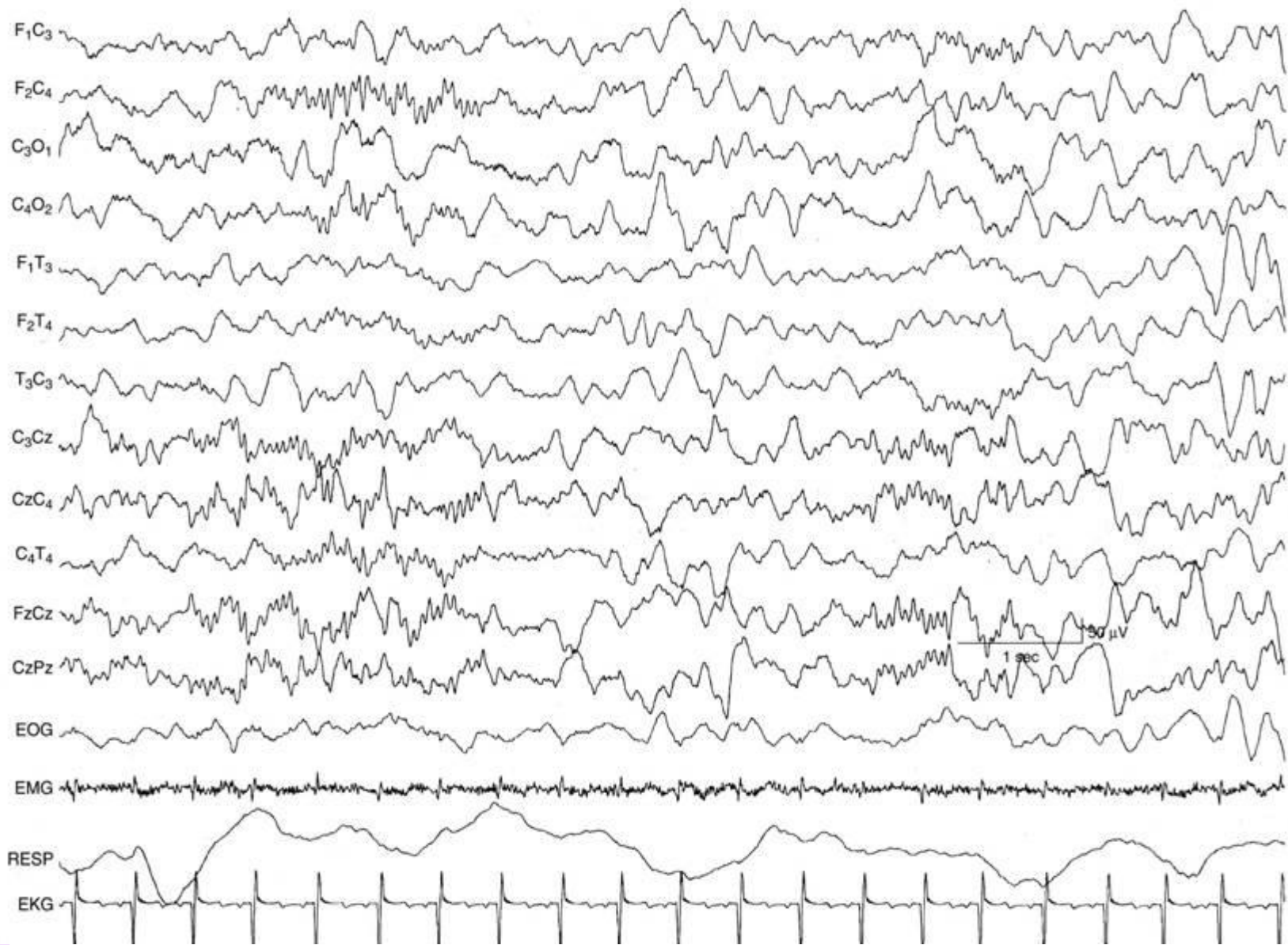
38-40 H Uyanık

38-40 H, REM

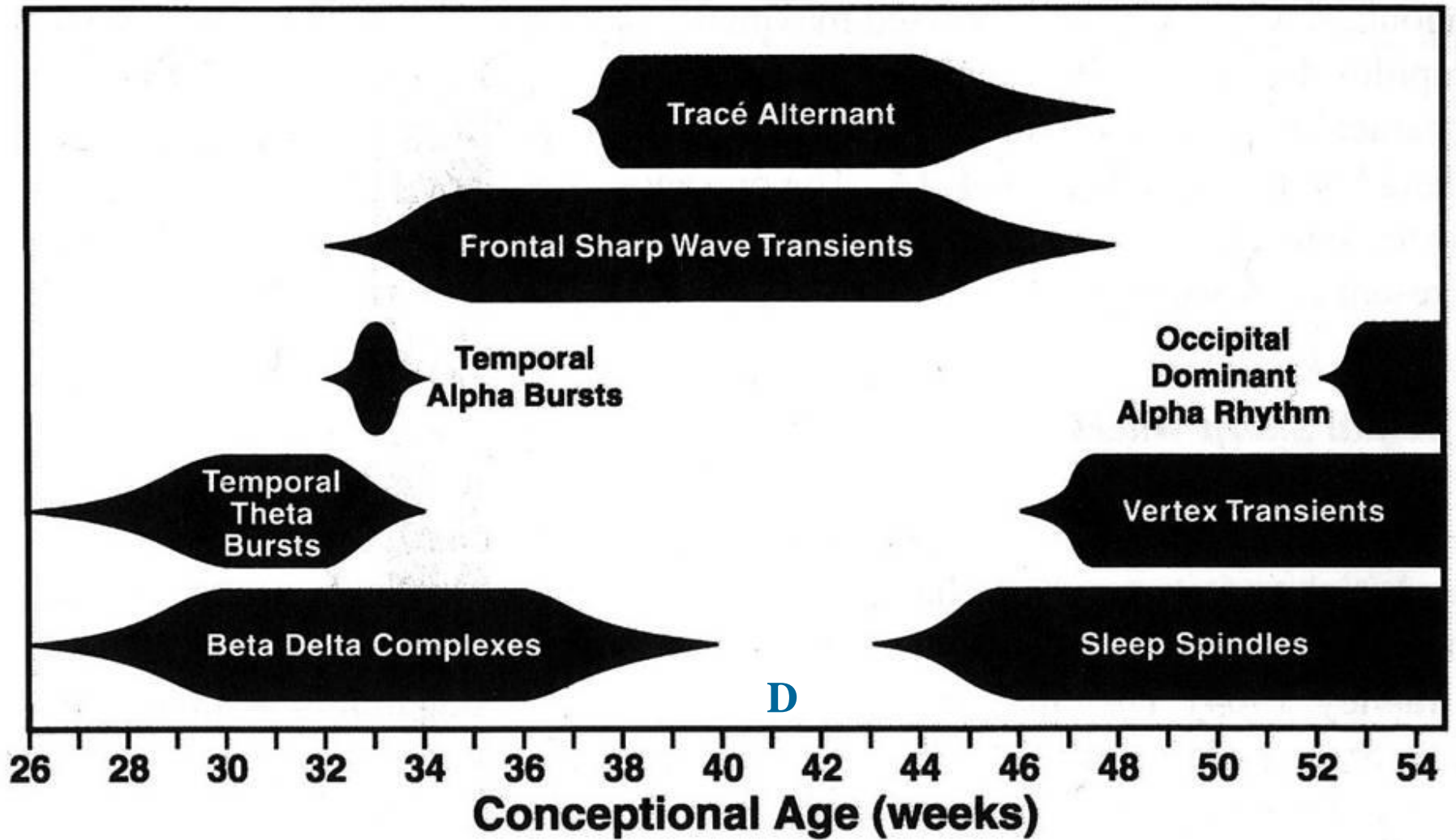
38-40 H, nREM

45-48 H uyku içciği

EEG'nin maturasyonu

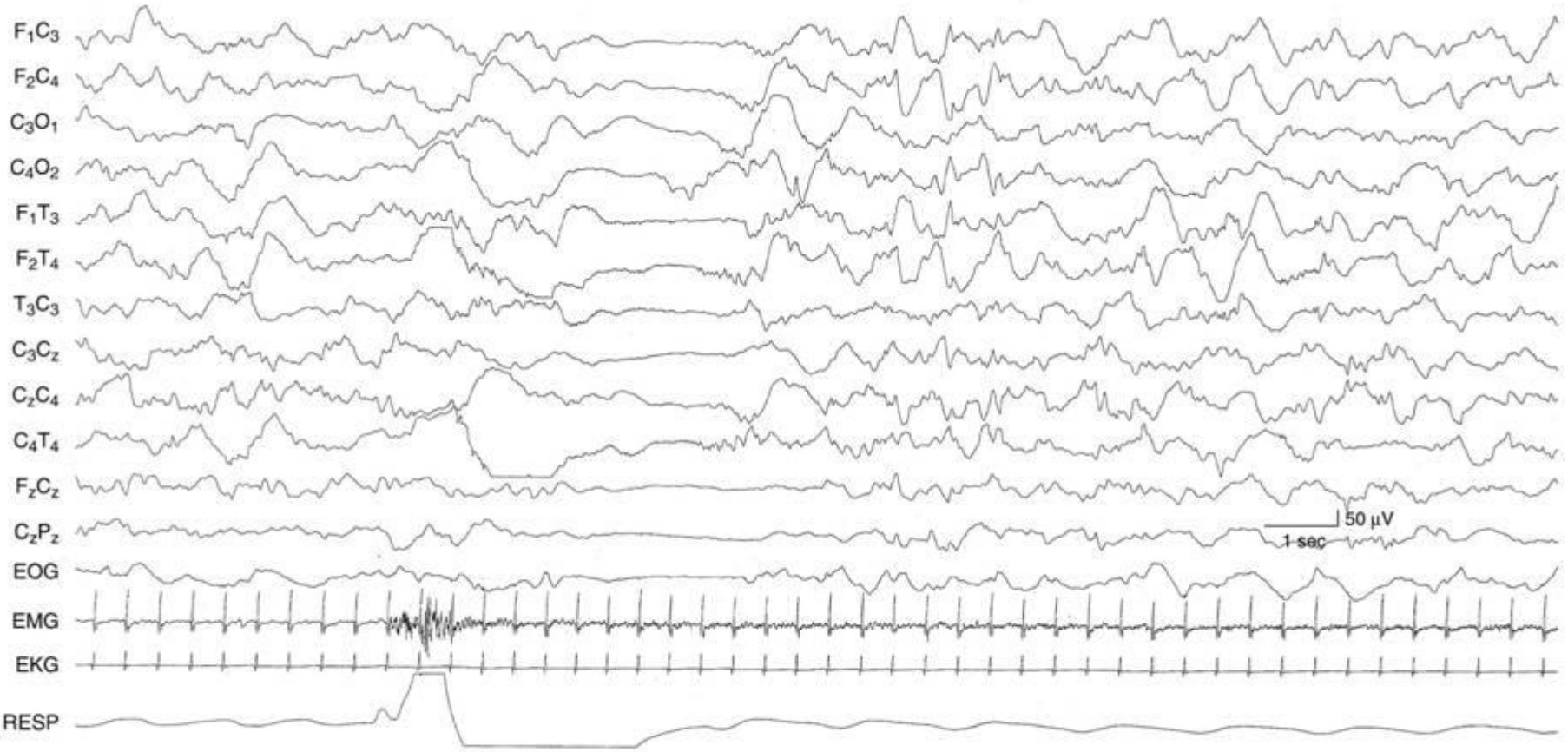
	24-27	28-29	30-31	32-34	35-37	38-42	>42
Börst süresi	60s	160s	Devamlı Aktivite	DA	DA	DA	DA
Börstler arası	<60	<26	8-18s	4-10	4-10	<6s	
Börstler arası aktivite	Trase Discont	TD	TD	TD/TA	Trase Alternan	TA	TA
Uyku E	-	-	U, REM, NREM	U, REM, NREM	U, REM2, NREM	U, REM2, NREM2	U, REM2, NREM2
Delta fır.		X	XXX	XXX	X	X	
Temporal teta	X	XXX	XXX	X	X	X	
Frontal keskin transient.	-	-	-	-	X	X	X

Reaktivite

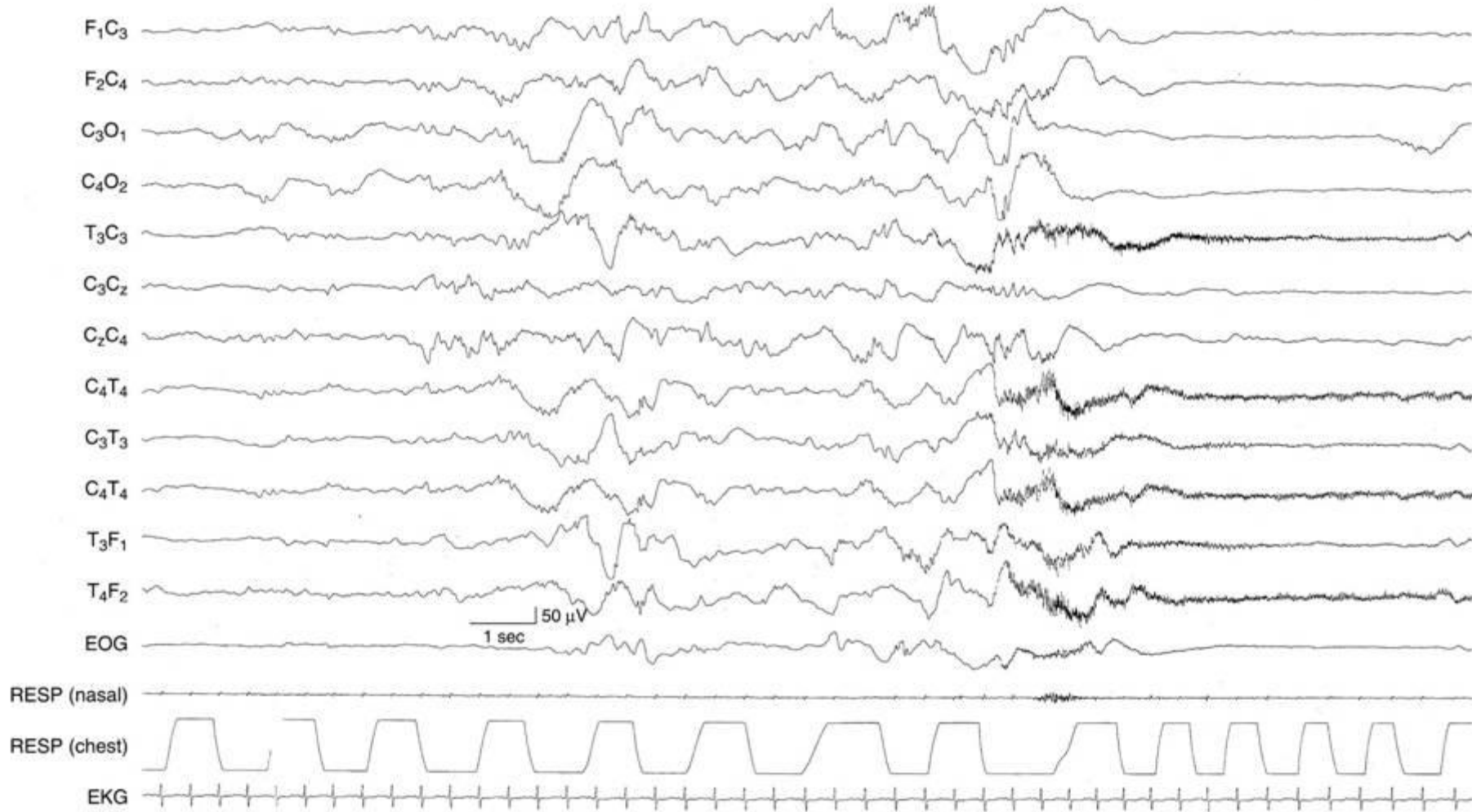
- Stimulusa cevap olarak EEG'de değişiklik: 33-34 haftalarda başlar, 37 haftada belirgin
- Jeneralize attenüasyon, 5-10 sn
- Spontan attenüasyon: kendiliğinden uyanma

epileptic channels indicate movement, after

38-40 H reaktivite

36-37 H NREM'den uyanma

EEG'nin maturasyonu

	24-27	28-29	30-31	32-34	35-37	38-42	>42
Börst süresi	60s	160s	Devamlı Aktivite	DA	DA	DA	DA
Börstler arası	<60	<26	8-18s	4-10	4-10	<6s	
Börstler arası aktivite	Trase Discont	TD	TD	TD/TA	Trase Alternan	TA	TA
Uyku E	-	-	U, REM, NREM	U, REM, NREM	U, REM2, NREM	U, REM2, NREM2	U, REM2, NREM2
Delta fır.		X	XXX	XXX	X	X	
Temporal teta	X	XXX	XXX	X	X	X	
Frontal keskin transient.	-	-	-	-	X	X	X

süt çocukluğu dönemindeki (2. - 12. aylar) değişiklikler

-devamlılık:
sürekli

-trace alternans:
2. ayda kaybolur

-Uykuya başlama:
3.ay REM ile

-uyku dikencikleri:
2. ay

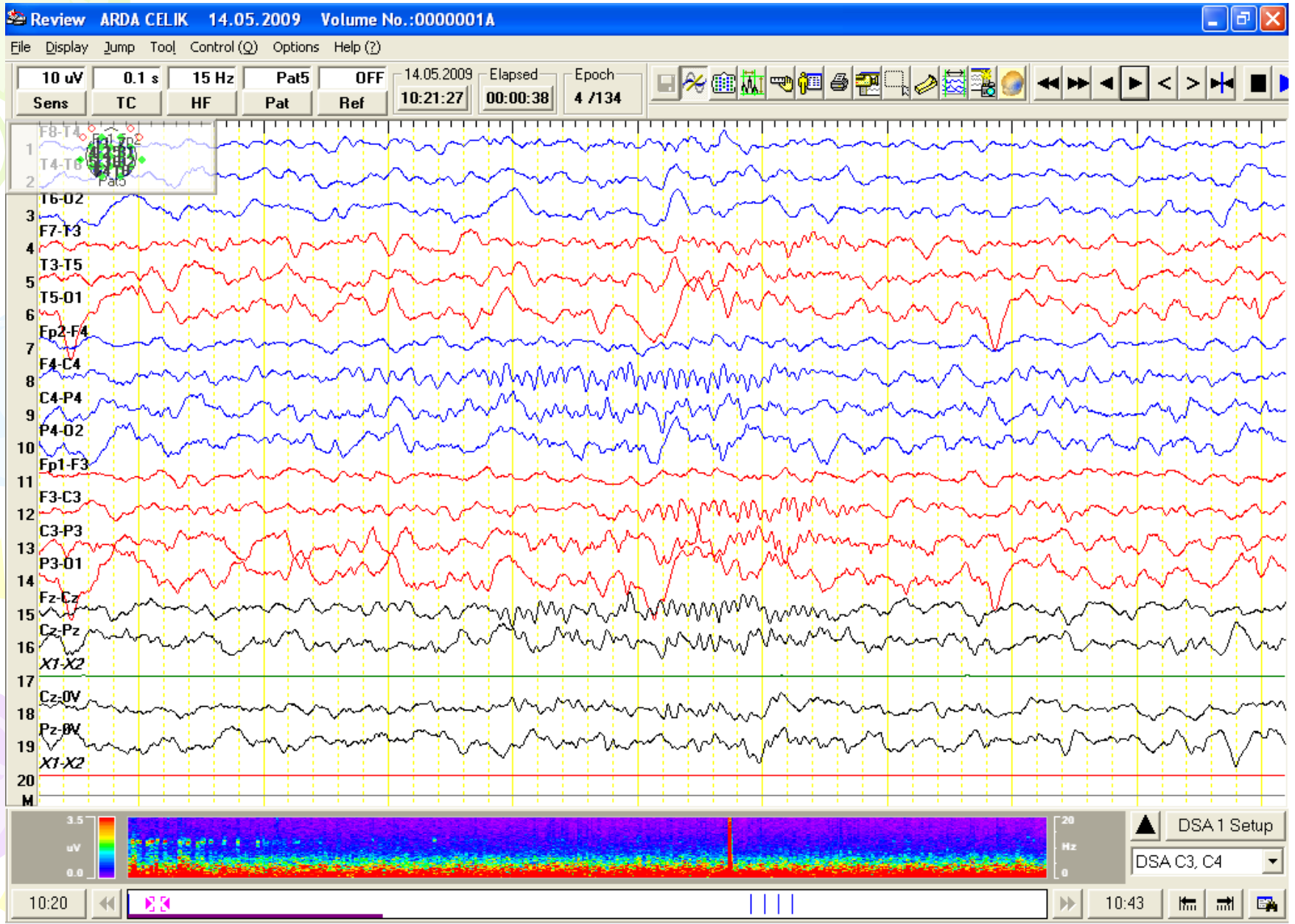
-uyanık zemin aktivitesi:
4 ayda 4Hz, 12. ayda 5Hz

-fotik stimulasyon:
6. ayda 'driving'

-verteks dalgaları ve K
kompleksi:
5. ay

-dalgalılık fazı teta dalga
görülmesi:
6. ayda

7 aylık, Normal EEG, uyku iğciği

Erken çocukluk dönemindeki (1-3 yaş) değişiklikler-1

-zemin ritmi:
3yaş: 8Hz

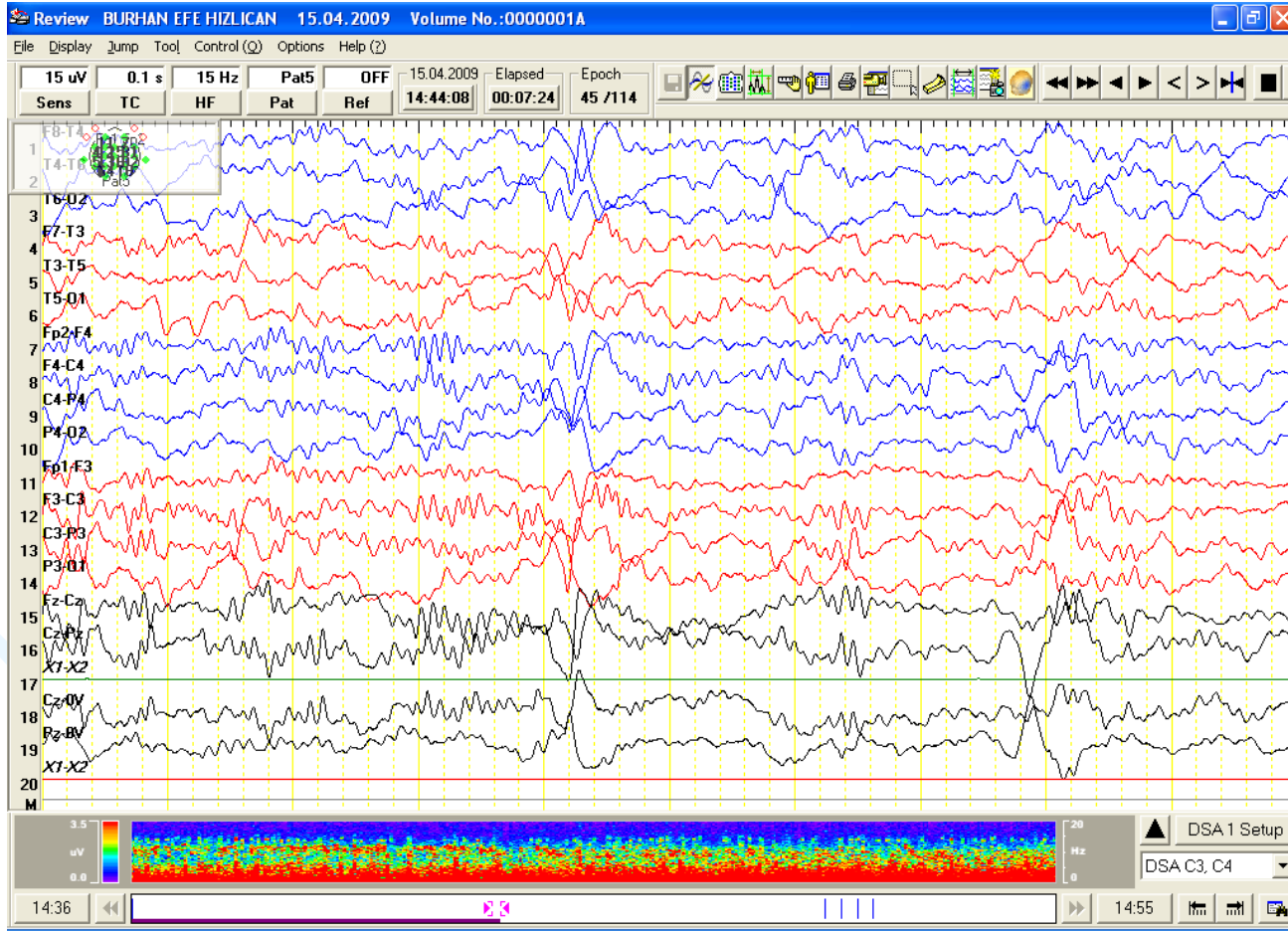
-uyku dikencikleri
senkronisi:
2 yaş

-Mu ritmi:
2 yaş Rolandik bölgede

-verteks dalgaları ve K
kompleksi:
daha keskin ve büyük

-dalgınlık fazıda;
'hypnagogic -' teta (4-6Hz)

1.5 y, K kompleksi, uyku içiği

Okul öncesi dönemdeki (3-5 yaş) değişiklikler

-devamlılık:
sürekli

-zemin ritmi:
9Hz

-'hypnagogic' teta:
6 yaş: azalır

-fotik stimülasyon (düşük
frekans):
'driving'

-HV'de delta etkisi:
iyi görülür

-verteks dalgaları ve K
kompleksi - artan keskin
dalga

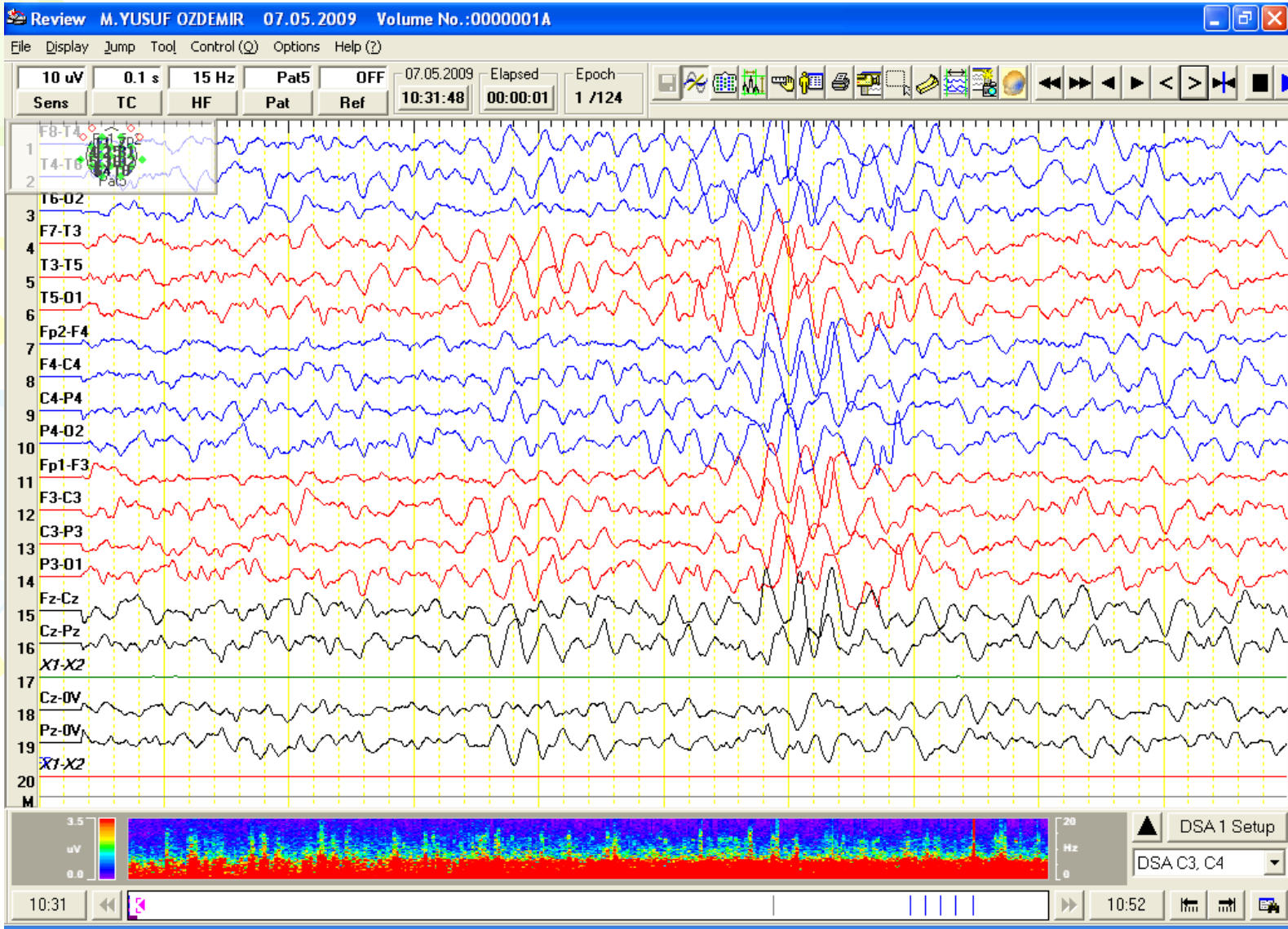
-Rolandik Mu ritmi

-okspital ve bazen
Rolandik bölgelerde
keskin dalga aktiviteleri

-ritmik frontal teta
aktivitesi

-14 ve 6 Hz pozitif keskin
dalgalar derin uykuda
ortaya çıkar

Geç çocukluk dönemindeki (6-12 yaş) değişiklikler

-devamlılık:
sürekli

-zemin aktivitesi:
10 yaşında 10Hz

-POST

-yavaş arka zemin
aktiviteleri değişkenlik
gösterir

-'hypnagogic' teta
kaybolmaya başlar

-düşük voltaj aktivitesi
(25-30mV) normal

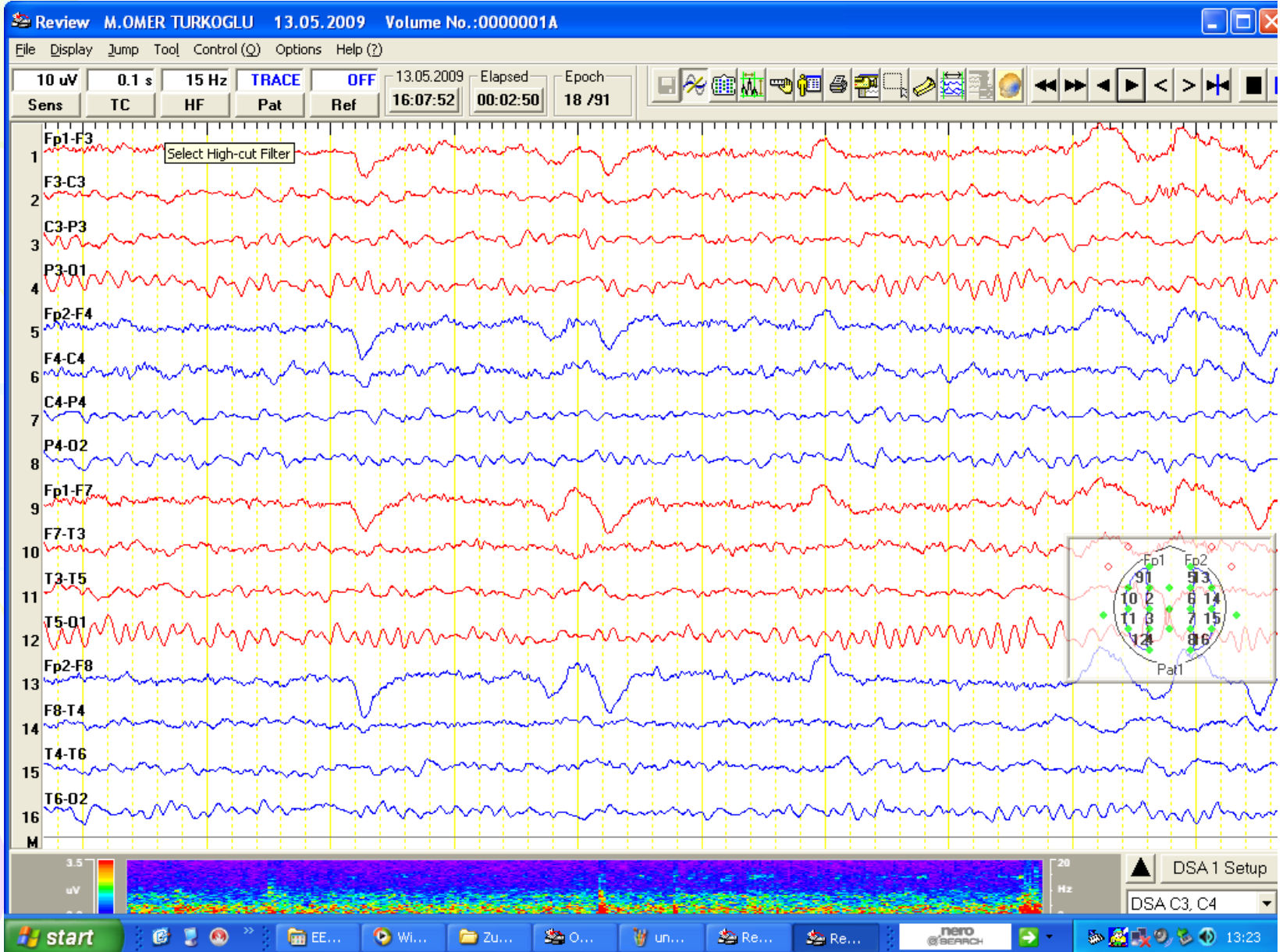
-orta frekansta (8-16
flas\sn) fotik
stimulasyon - 'driving'

-HV'de delta etkisi daha
iyidir

-verteks dalgaları ve K
kompleksi - artan keskin
dalga özelliği

-14 ve 6 Hz positif keskin
dalgalar daha yaygındır

-Rolandik Mu ritmi 11-15
yaşlarında en üst
düzeyine ulaşır

6 yaş, Normal EEG, uyanık

(13-20 yaş) değişiklikler

-zemin ritmi
10Hz

-POST belirgin

-orta frekansta (8-16
flaş\sn) fotik
stimulasyon

-HV'de delta etkisi :
daha az görülür

-verteks dalgaları ve K
kompleksi:
keskin özelliğini
kaybetmeye başlar

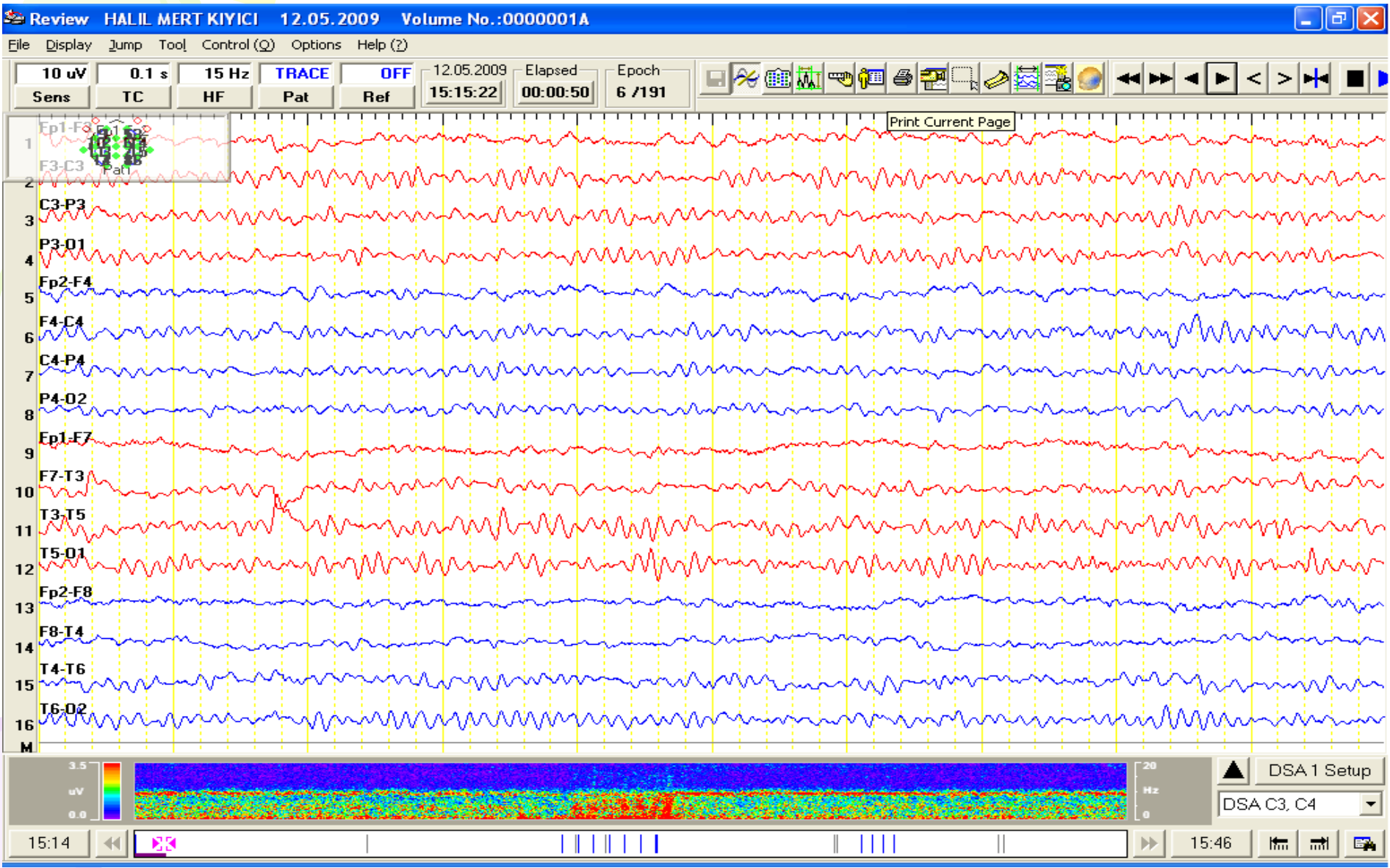
-Rolandik bölgelerde
keskin dalga aktiviteleri

-ritmik frontal teta
aktivitesi bu dönemlerde
daha da artmaya başlar

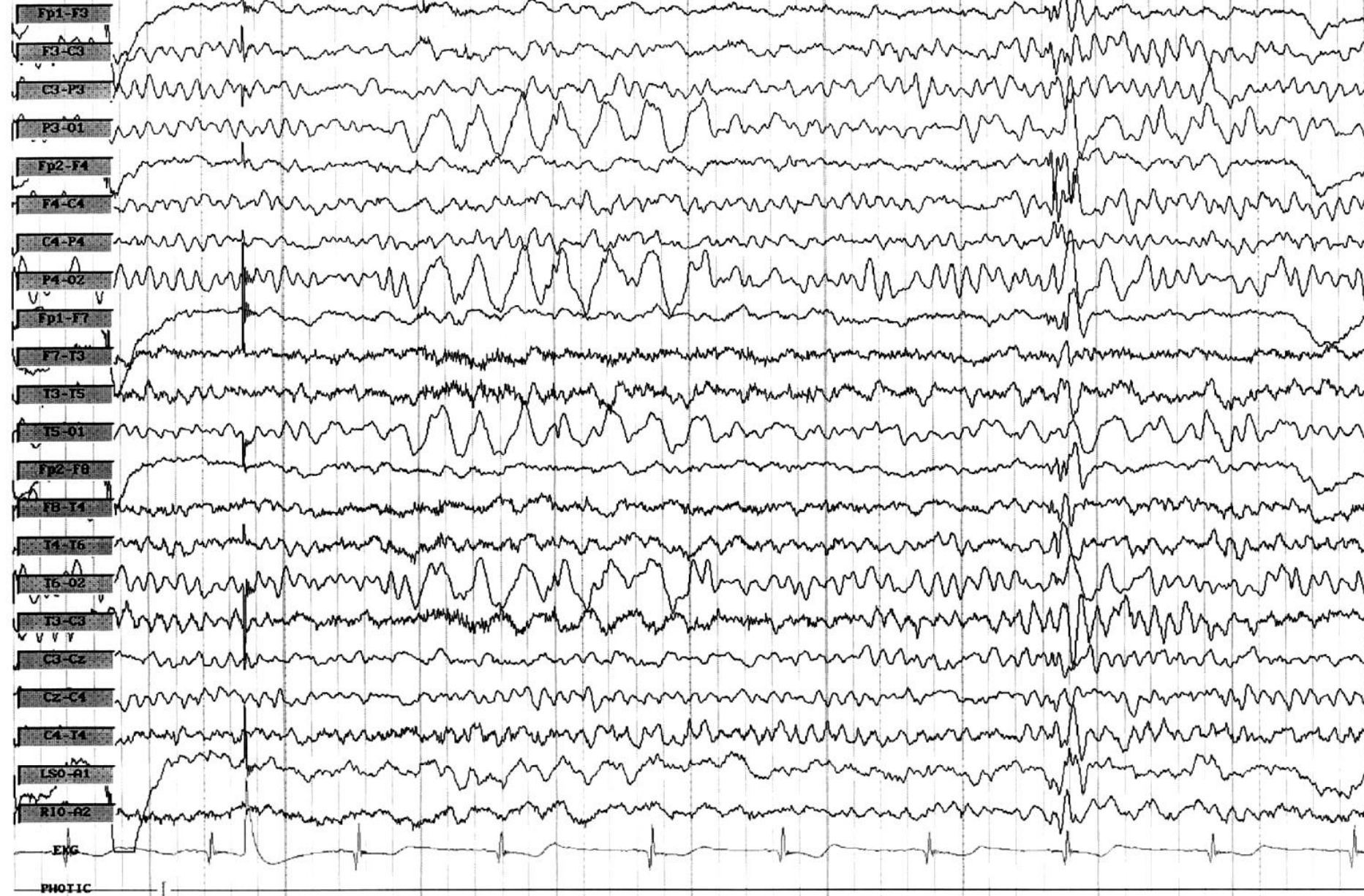
-14 ve 6 Hz positive keskin
dalgalar daha yaygındır

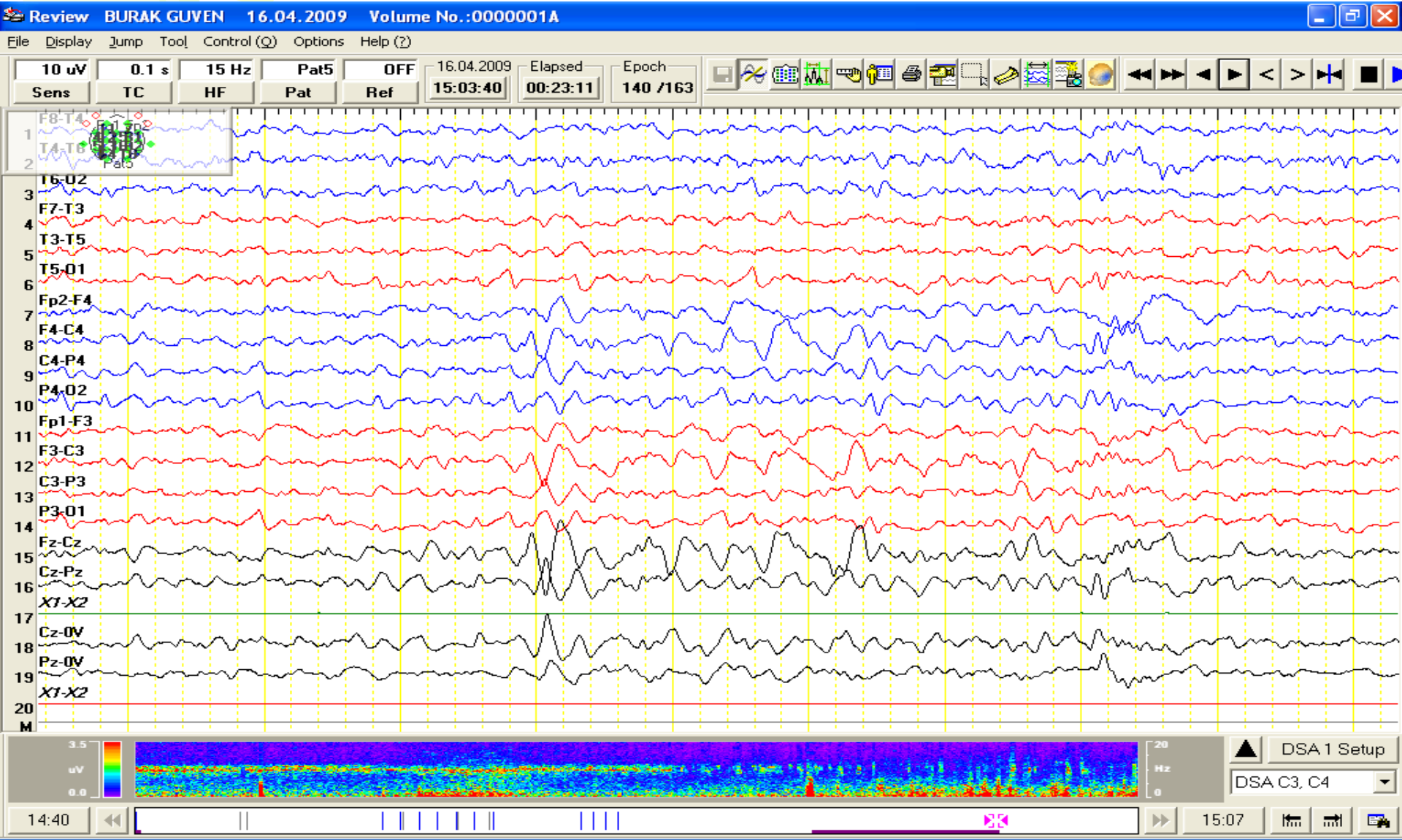
-uyku fazında ortaya çıkan
oksipital delta
hâkimiyeti belirgin
değildir

-Rolandik Mu ritmi 11-15
yaşlarında en üst
düzeyine ulaşır

13y normal, uyanıklık

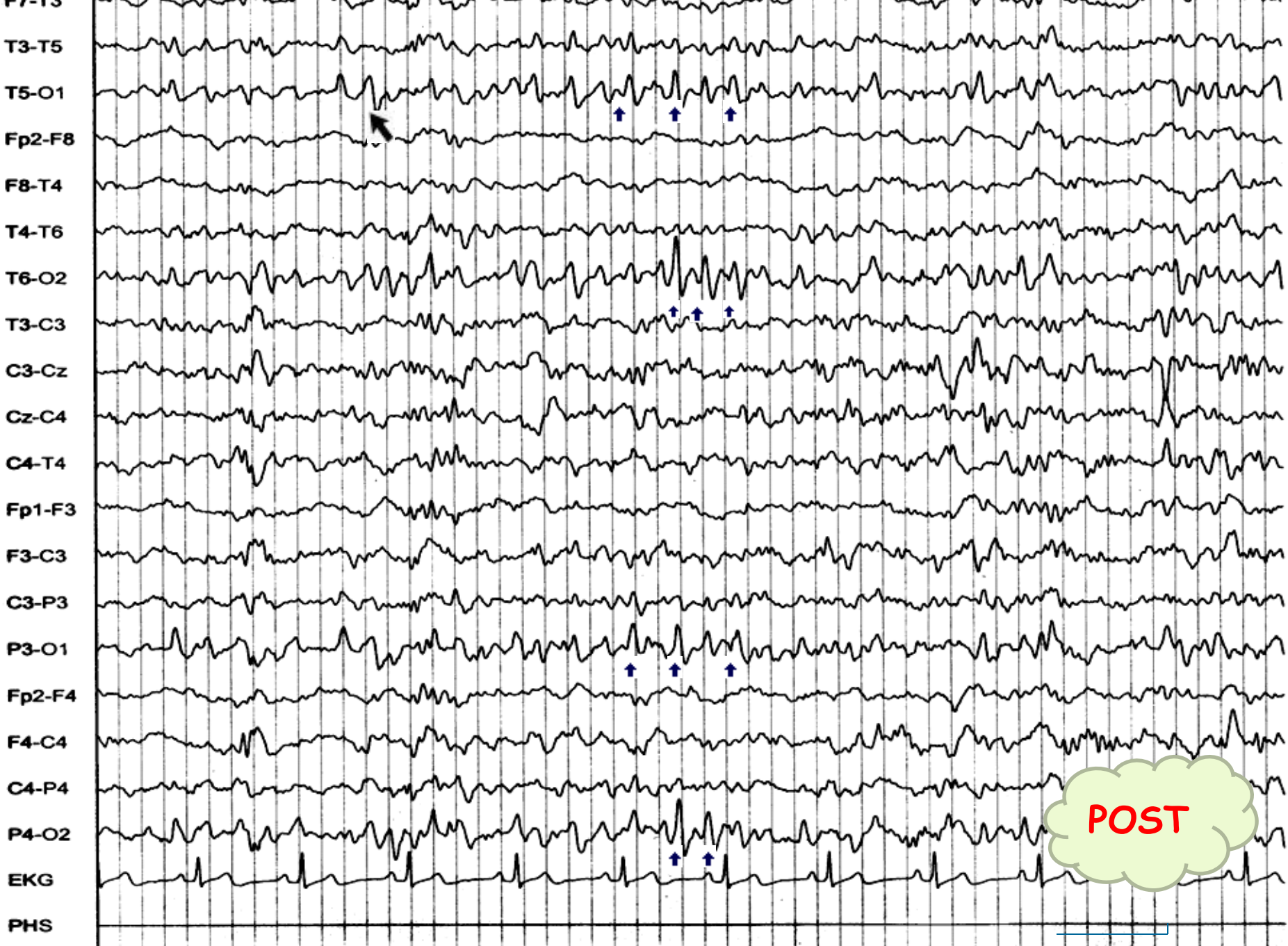
16 yaş, uyku EEG , Verteks

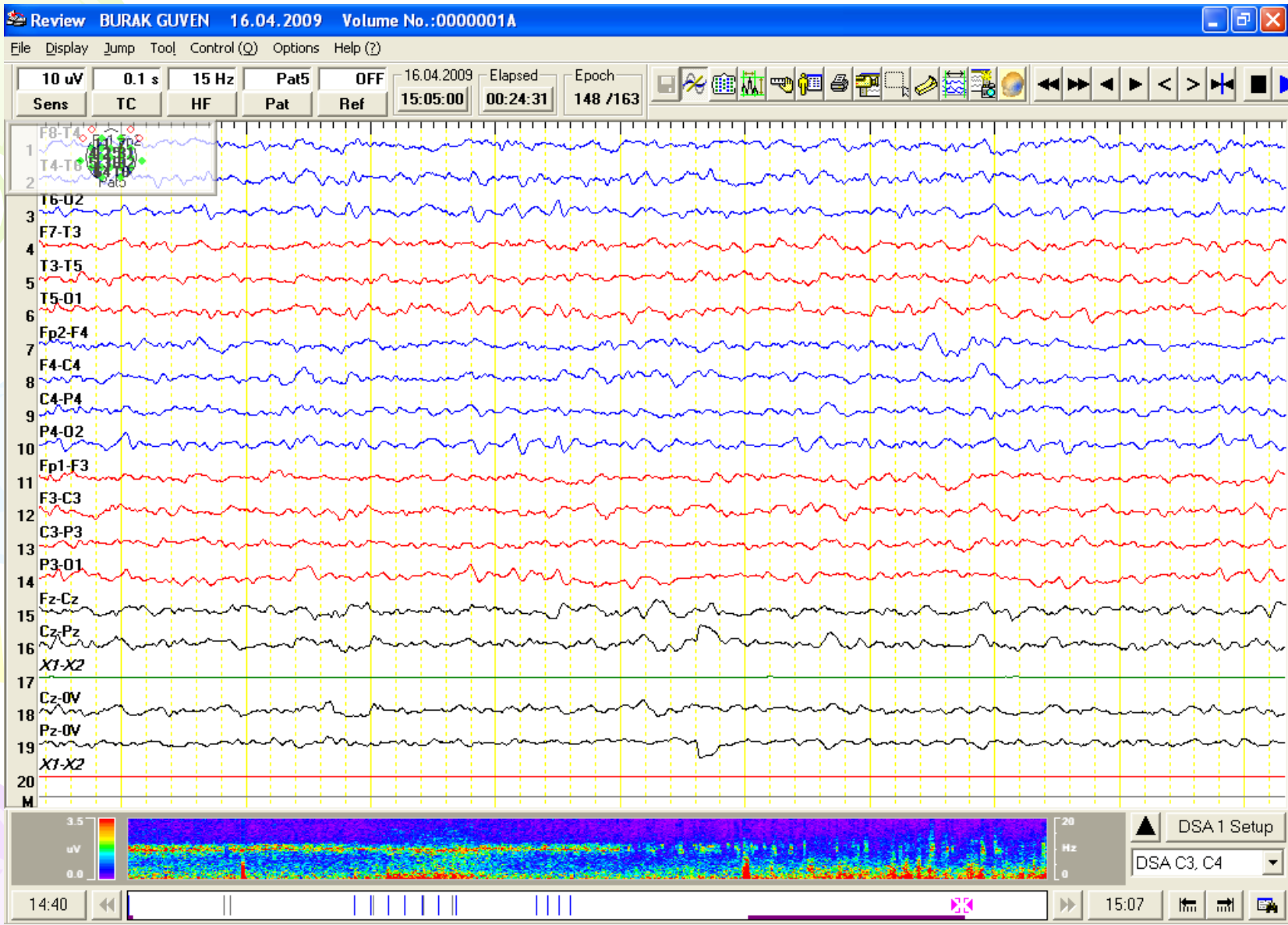
14 ve 6 Hz pozitif bürstler

POST

16 yaş, Uyku EEG, POST

zemin ritmi

- 4ay-4Hz
- 1y -5Hz
- 4y -6Hz
- 6y -7Hz
- 8y -8Hz
- 10y-10Hz

Gelişimsel EEG Paternleri

- **STOP** (24-27 Hf)
- Delta brush (28 Hf)
- Temporal teta b6rstleri (28-31 Hf)
- Temporal alfa b6rstleri (32-33 Hf)
- Trase alternan (32-35Hf)
- Frontal keskin dalgalar (36-41)
- Uyku ięcikleri (2.ay)
- Fotik yanıt (6.ay)
- Verteks keskinler, K Kompleksleri (5.ay)
- Mu ritmi (2.yaş)
- Hipnogojik teta (1-3 yaş)
- HPV labilite (3-5y)
- Ritmik frontal teta (3-5y)
- 14-6 Hz pozitif keskinler (3-5y)
- **POST** (6-12y)